

Szentendrasi Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

1997. szeptember

Ára: 42 Ft

III. évfolyam, 9. szám

Áprily Lajos

Szeptember

Jaj, ezek a homályos reggelek,
amikor minden vágy a nyár után hal!
Huszonöt éve, fázós kisgyerek,
az iskolába indultam apámmal.

A kert fölött már leng a szürke szál,
hörögve gördül már a szomju hordó.
A kőfálnál lecsüggedt fejjel áll
s szíromtalan borzong a napraforgó.

De túl a hegyről már a fény izen
a nap hideg gyöngyös levélre csillan,
s felgyújtja borzongó, sötét szívem,
mint egy homályos kis körtét a villany.

A tartalomból

Katolikus krónika	2. oldal
Közlekedik a család	3. oldal
Az Ipartestület hírei	
Társadalombiztosítási tudnivalók	6. oldal
Köszöntjük	
aranydiplomás pedagógusainkat!	9. oldal
Európa-napok	11. oldal
Gondolkodó	14. oldal
Mihál bácsi levelei	18. oldal

Katolikus krónika

12 végzetes tanács

1. Adj meg gyermekednek mindent, amit csak akar, így arra a meggyőződésre jut majd, hogy övé az egész világ.
2. Ha gyermeked trágár, ízléstelen kifejezésekkel él, csak nevéss rajta, hogy annál érdekesebbnek tartsa magát.
3. Semmiféle vallásos nevelésben ne részesítsd! 18 éves korában majd ő maga választhat miben higgyen!
4. Sose mondd gyermekednek: „nem jó”, „nem helyes”! Ezáltal esetleg még büntudata támadna.
5. Minden hibáját, hazugságát igyekezz helyette elrendezni! Így biztos lesz abban, hogy a saját vétségeiért is mások felölősek.
6. Olvasson, amit csak akar! Evőeszközét viszont gondosan fertőtlenítsd!
7. Házassági perpatvaraitoknak legyen a tanúja! Ha majd elváltak, legalább nem csodálkozik.
8. Bármit megkívánna, adj neki pénzt rá, nehogy valaha is rádöbbenjen, hogy a pénzért meg kell dolgozni.
9. Gondoskodj arról, hogy minden lehetséges ételt, italt, luxust megkapjon. Különben a reklámok láttán esetleg depresszióba esik.

10. Adj neki mindig igazat! Hiszen a szomszédok, a tanárok és mindenki más is csak boszszantják és kárát akarják.

11. Ha végül haszontalan csibész lesz belőle, mondd el mindenkinek, nem tehetsz róla, hiszen mindent megtettél érte.

12. Készülj fel időben a rögös, tövises életre. Ha a fentieket megtartod, mindenképpen lesz részed benne.

Imádkozó öregek

Az idős emberekre ősszel jobban odafigyel a világ. Ilyenkor számos rendezvény foglalkozik velük és foglalkoztatja őket. Már ahol erre való intézmény van.

Egy kissé félek ezektől a kampányprogramoktól. Attól tartok, hogy ha befejeződnek, akkor mindjárt kipipáljuk az embereket is. „Letudtuk” őket. Pedig hát az öregek köztünk maradnak, csak egy hét után, aztán egy hónap, egy év után még idősebbek lesznek. Leszünk...

Félek azért is, mert egyre hangosabb azoknak a hangja, akik az idős emberek számára is az ifjúság lehetőségeit és egy élvhajász világ, egy új hedonizmus értékrendjét kínálják. Nemcsak húszéveseknek áll a

világ... Szakítsd le minden napnak a virágját... Az „örök ifjúság” csak életstílus, elhatározás és persze pénz, meg kozmetikumok kérdése!

A sok program között egyre inkább világos előttem, hogy igazában csak a vallásos hit töltheti meg élettel az elröppelő éveket. Az teszi igazán éretté és értékesé az öregséget. Egy főorvos mondta még annak idején, hogy őt mindig megnyugtatta, ha a kórtermi vizit alkalmával a párna alól, vagy az éjjeliszekrény fiókjából valakinél előkerült a szentolvasó. Tudta, hogy az az imádkozó ember jó beteg, valahol a hit iskolájában tanult türelemmel szenvedni. Az orvos tudta, az ilyen ember nem fog hisztizni, ha nem úgy gyógyul, ahogyan mindenki szeretné. Nem fogja az orvost okolni, mert nem tudott csodát tenni.

Minden valószínűség szerint ő is és a hozzátartozói is nemcsak az életet élik az emberek iránt megelőlegezett bizalommal, hanem reménységgel várják a szenvedést és a halált is...

Az imádkozó öregasszonyokat régóta figyelem az életben. Valamikor könnyebb volt megtalálni őket. A régi falusi életben

szinte egyenruhájuk volt a fekete fejkendő. Az első harangszó után innen is, onnan is elindultak a templom felé, kezükben a kapcsos imakönyvvel és az agyonmorzsolgatott szentolvasóval.

Mára sok minden megváltozott. A városias ruházatkód már nem rejti úgy el az öregedő, agyondolgozott test csúnya deformitásait, amit régekte a különféle népviselet minden népnél olyan jól elleplezett. Akkor könnyebb volt észrevenni az embereken a legvonzóbbat és a legjellemzőbbet: a tiszta, szép öreg arcokat és a beszédes kezeket.

Most ezeket az arcokat, ezeket a kezeket féltém. Nehogy az őszi napsugárban valaki is azt hazudja nekik, hogy dacolhatnak az évekkel. A különféle kozmetikumokkal elfedhetik az öregedés ráncait, pótolni tudják a fiatalság üdeségét - csak el kell hitetni magukkal, hogy még most sem késő élvezni az életet...

A kereszténység egyszer már győzött az élvhajász világ-szemlélet fölött. Győzött az Élet szolgálatával. Győzni fog most is, az újhedonista világ hazugságai ellenében is.

Erre garancia számomra a rózsafüzért morzsolgató kéz.

ANYAKÖNYVI HÍREK

HÁZASSÁGKÖTÉS

1997. augusztus 23-án
Fazekas Zoltán és Harmati Judit
kötött házasságot.

Békésszentandrás, Öcsöd területén nagyobb területű szántóföldet bérelnék vagy vásárolnék.

Ajánlatokat az IRISZ szőnyegboltba, vagy Lénárt Zoltán Fő út 43. sz. alá várom.
Telefon: 66/313-492, 311-548

HALÁLOZÁS

A Római Katolikus Egyház szertartása szerint eltemetett halottaink:

Mrena János 73 éves, elhunyt augusztus 16.
Farkas Károly 47 éves, elhunyt augusztus 20.
Tomonyiczka Mihályné, Bohák Margit 83 éves, elhunyt augusztus 20.
Sindel Vincéné, Szabó Erzsébet 61 éves, elhunyt augusztus 22.

Nyugodjanak békében!

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„Tán a halál az ősi lényeg ép,
A tiszta forrás, a valódi lét?
És ép az élet a visszás nevű,
csak hiú bitang szó, mely nem talál?”

Köszönjük minden velünk érző kedves rokonnak, szomszédnak, ismerősnek, hogy drága dédink, ükmamánk,
özv. TOMONYICZKA MIHÁLYNÉ sz. BOHÁK MARGIT
koporsójánál tiszteletüket s kegyeletüket lerótták, utolsó útján velünk együtt őt sírjához kísérték, és azt koszorúkkal, virágokkal díszítették.

Gyászoló unokája, dédunokája és ükunokája

REFORMÁTUS HÍREK

Gyermekhet Békésszentandrás

Augusztus elején ismét rendezhettük a hollandiai Hasselt reformátusainak segítségével nyári gyermekhetünket. A „rég” ismerősöket (Bram, Alie, Annamiek, Marieke, Christa, Klaas - Roelf, Yelle) idén elkísérte Wiegert is, így nyolcan érkeztek közénk.

Nyári gyermekhetünk összefoglaló címe az „Eszközök Isten kezében” lehetne, hiszen minden nap olyan bibliai történeteket hallottunk, melynek szereplőit Isten használhatta a többiek érdekében. **Első** nap hegyitúránk során megismerkedtünk a honfoglalás korának viszonyaitól, és bepillantottunk Gedeon lelkébe, akinek több jelre, meggyőződésre volt szüksége ahhoz, hogy felvállalja az Isten által neki szánt feladatot, és népe megmentőjévé legyen. **Második** napi vizitúránk alkalmával láttuk, hogy Isten mennyire szereti és mindenképp megkarja menteni a bűnös embert. Isten szeretete és a másik (idegen) gyűlölete nem férhet meg ugyanabban a szívben. Jónás az „élő tengeraltjáróban” utazva látta meg saját nyomorúságát és vált engedelmes eszközzé és lett Ninive misszionáriusa. **Harmadik** nap a pusztában a néppel együtt vándorló szent sátor „aranyterméig”, a szentek szentjéig juthattunk, hiszen Jézus halálával utat nyitott számunkra is a mennybe. **Negyedik** nap képzeletünk szárnyán repültünk Palesztinába, hogy együtt vágtassunk Saullal Damaszkusz felé, és tanúi lehessünk Isten elensége páfordulásának, aki a legtöbbet munkálkodó misszionáriussá vált.

Utolsó nap délután a templomban adtak ízelítőt a gyermekek családtagjaiknak és az érdeklődőknek, majd a holland fiatalok által frissen készített és a szülők által hozott

süteményt szeretetvendégségen fogyasztottuk el. Amit a gyermekek a délelőtti foglalkozásaikon a napi bibliai történethez kapcsolódóan rajzoltak, festettek, varrtak és holland mintára papírdobozokból és újságpapírból szobrokat készítettek a parókia épületében még most is megtekinthetik az érdeklődők.

Hamarosan Európa nap lesz térségünkben és községünkben

is. Hála Istennek az Európa nap már a nyáron elkezdődött a gyermekek szíveibe, valamint a hollandiából érkezett képeslapok is tanúsítják, hogy egy nép ifjai már szívükbe zártak bennünket.

Elgondolkodtató, hogy egy akkora gyülekezet, amekkora lélekszám szerint a békésszentandrás is lehetne, miért tartja fontosnak a békésszentandrás gyermekek fejlődését, miért az itteni gyermekhetre áldoz több százezer forintot, amikor otthon is lenne mire költeni, hiszen templomépítés előtt állnak. Miért fontos számukra tölteni 1.500 kilométernyire, hogy miként töltsék a békésszentandrás gyermekek a nyári szünetet? Nincs rá más válasz, mint a szívükben élő Krisztusi szeretet.

A gyermekhet bibliai témái alapjául azok a történetek szolgáltak, melyekben valaki vagy valami Isten eszközévé vált. Szeretettel emlékezünk az örömben és jókedvben együtt töltött nyári napokra, a hasselti gyülekezetre, kik adományokkal lehetővé tették az ideai gyermekhetünket, az ottani ifjúságra, akik magyar nyelvű ifjúsági bibliákra gyűjtöttek, hogy jobban megismerhessék gyermekeink Istent. Hálával emlékezünk a szolgálókra, akik szabadságuk alatt itteni szolgálataikra készültek, fárasztó utazást vállaltak, reggeltől estig dolgoztak és országunkból csak annyit láttak, ami az autó üvegén keresztül eléjük került. **Eszközök voltak Ők, Isten kezében. Köszönjük, hogy közénk hozták azt a szeretetet, amit Krisztustól kaptak. Miközben örömmel emlékezünk rájuk, de feledkezzünk el imádkozni értük! Életük példája** azonban válaszadás elé állít bennünket: példájukat követve felvállaljuk-e mi is mások terheit? Ők eszközök voltak Isten kezében, mi azok leszünk-e? Mert az nem volt - és most sem lehet - kérdés, hogy a résztvevő gyermekeink ezt várták és ezt várják tőlünk - elég volt csak a szemükbe nézni és a boldogságukat látni!

Pentaller Attila
református lelkipásztor

Közlekedik a család

Az Országos Balesetmegelőzési Bizottság a közlekedési balesetek számának csökkentése érdekében az évben

országos családi vetélkedőt hirdet.

A vetélkedő célja, hogy a közlekedők széles rétegeinek - gyalogos, kerékpáros, gépjárművezető, utas - figyelmét egyidőben irányítsuk a biztonságos, balesetmentes közlekedésre. Célunk továbbá a szülői példamutató magatartás fontosságára és a családi közösség nevelő erejére való figyelemfelhívás.

A versenyre nevezhet minden olyan család, ahol legalább az egyik szülő rendelkezik érvényes „B” kategóriás vezetői engedéllyel, és legalább egy gyermek még nem töltötte be a 18. életévét. A három generációval - nagyszülő, szülő, gyerek - jelentkező család a verseny folyamán pluszpontot kap.

A családok összetétele a versenysorozat folyamán nem változhat. A területi versenyen a család létszáma nem korlátozott, a megyei és az országos döntőn azonban már csak négy fős családok versenyezhetnek.

A versenyre jelentkezés a tesztlap és jelentkezési lap kitöltésével, majd a lakóhely szerint illetékes városi (kerületi) rendőrkapitányság közlekedési osztályára (balesetmegelőzési bizottságra) való beküldésével történik (a verseny szervezői elfogadják fénymásolt jelentkezési lapot is). - A tesztlapon elért eredménytől függetlenül valamennyi jelentkező meghí-

vást kap a helyi versenyre. A tesztlapon elért eredményt azonban a verseny során a pontszámának megállapításakor figyelembe veszik.

A beküldési határidő: **1997. szeptember 22.**

A tesztlappal elért eredményt a versenyre jelentkező család „viszi magával” a területi versenyre, melynek pontos időpontjáról és helyszínéről minden jelentkező írásban kap értesítést.

A területi versenyen első helyezést elérő család 20 ezer forint, a második helyezett család 10 ezer forint, a harmadik helyezett család 5 ezer forint értékű díjat nyer.

A területi versenyeken legjobban szereplő családok továbbjutnak a megyei döntőbe, melynek időpontja minden megyében (és Budapesten) egységesen 1997. november 8.

A megyei döntők fődíja egy-egy kétszemélyes külföldi utazás, a második helyezett család 100 ezer forint, a harmadik helyezett család 50 ezer forint értékű díjat nyer.

A megyei (fővárosi) döntőn első helyezést elérő család - országosan 20 család - jut be a kétfordulós országos döntőbe, melynek időpontja 1997. december 5-6., helyszíne Budapest, a Városligeti Műjépgálya. Az országos döntőről tv-felvétel készül, fődíja egy személygépkocsi, a második helyezett család egy 500 ezer forintos vásárlási utalványt, a harmadik helyezett pedig egy robogót nyer.

A versenysorozat-részletes szabályzatát a megyei balesetmegelőzési bizottságoknál lehet megtekinteni.

Mindenkinek eredményes versenyzést és balesetmentes közlekedést kíván az

Országos Balesetmegelőzési Bizottság

Az IRISZ szőnyegbolt őszi ajánlata

Import 4 m széles padlószőnyeg már 475 Ft/m² ártól PVC padlók, középszőnyegek, futók, összekötők nagy választékban kaphatók. Egyes kézi szövésű pamut, gyapjú szőnyegek méretre is rendelhetők termelő áron.

Nyitvatartás: H-P 9.00-12.00, 13.00-16.30 óráig. Sz: 9.00-12.00 óráig
Telefon: 66/313-492

Gidai Erzsébet

Gazdasági túlélésünk esélyei és az adósság ára - XIII. rész

c. A harmadik forgatókönyv: Németország közép- és kelet-európai szerepvállalásának növekedése

A közép- és kelet-európai társadalmi rendszerek összeomlása a hagyományos kelet-nyugati együttműködés magasabb szinten történő újrakezdésének lehetőségét teremtette meg. A németek hatalmas piacot, nyersanyagforrásokat és kihasználatlan szellemi tőkét találnak Kelet-Európa országaiban, ami a német technikával párosulva tartós fellendülést és világpiaci versenyképességet jelenthet Németországnak, de az egész térségnek is. Németország gazdaságilag is érdekelt abban, hogy Közép- és Kelet-Európában terjeszkedjen és bekapcsolódjon Oroszország (elsősorban Szibéria) fejlesztésébe is.

Németország figyelmét a következő öt évben minden valószínűséggel leköti a keleti területeinek integrálása. Már ebben az időszakban is lehetőség nyílik azonban a keleti kapcsolatok fejlesztésére. A kilencvenes évek második felében pedig a keleti kereskedelem és gazdasági együttműködés magasabb szintre emeléséhez, mindenneke-lőti a nyugati és keleti, valamint észak-dél irányú összekötő úthálózat fejlesztésére van szükség, aminek kiépítésében Magyarországnak - tekintettel, hogy ennek egy része az országon megy keresztül - nagy szerepe lesz.

Németországnak, amely a közös piaci agrárpolitika elsősorban finanszírozója, alapvető gazdasági érdeke, hogy Közép- és Kelet-Európa mezőgazdaságát erőteljesebben vonja be saját igényeinek kielégítésére, ami számára kedvező feltételeket teremthet.

A Németország keleti expanziós politikájára épülő forgatókönyv Magyarország és egész Kelet-Európa számára az előzőnél lényegesen nagyobb lehetőséget biztosít a dinamikus fejlődésre. Mindenekelőtt azért, mert komparatív előnyeit (mezőgazdasági adottságok, centrális földrajzi helyzet) jobban ki tudja használni. A német tökéletesleg (amely eddig jórészt az Egyesült Államokhoz - mint „végső felhasználóhoz” - vándorolt), a kelet-német területek gazdaságának konszolidálása után az eladósodott kelet-európai országokba is áramlik. Az elmaradott kelet-európai technológia lecserélése hosszú időre biztos piacot nyújt a német gépiparnak. Ez az alternatíva Közép- és Kelet-Európa - és ezen belül Magyarország - számára mindenekelőtt a gazdasági biz-

tonságot, a felzárkózás nagyobb lehetőségét jelentené.

d. A negyedik forgatókönyv: a nyugat-európai integrációs folyamat megtorpan és megindul egy dezintegrációs, felbomló folyamat

Az Európai Unió integrációs folyamata teljessé válásához, az egységes integrált Európa létrejöttéhez politikai-pénzügyi érdekek fűződnek. Emellett azonban arról sem feledkezhetünk meg, hogy e folyamat ellen is jelentős érdekek hatnak, amelyek le is fékezhetik, sőt meg is állíthatják ezt. Az ilyenirányú lehetséges fejleményekben kulcsszerep jut Németországnak, kettős vonatkozásban is.

Egyfelől - lévén a legfejlettebb és legerősebb tagja az Európai Uniónak, egyben fejlődése is viszonylag dinamikus - magas mércét szab a többi tagország számára (az ár- és valutastabilizálás, a termelékenység szint, mindezekkel összefüggő versenyképesség, de a szociális juttatások tekintetében is), másfelől a volt szocialista országok összeomlása után rendkívül nagy csábításnak van kitéve a tekintetben, hogy elsősorban saját előnyére használja ki a keleten kínálkozó piacot, nyersanyagforrásokat, és szellemi kapacitást, e téren megelőzve a többieket és a lehetőségeihez mérten háttérbe szorítsa a közös, illetve az egyes tagországok érdekeit, vagy legalábbis a maga érdekeit egyoldalúan ezek elé helyezze.

A „mérce” szabás akkor okozhat gondot, ha a többi ország ezt nem tudja követni, illetve a követés olyan konfliktusokkal jár, amit belpolitikailag nem tudnak kezelni (munkanélküliség, infláció, a lakosság nagyobb rétege életszínvonalának a csökkenése vagy stagnálása, befolyásos lobbyk - például agrárlobby - támogatottságának a megszűntetése vagy jelentős csökkentése), továbbá megoldásukhoz olyan mértékű közösségi forrásokból igénybe vett támogatásokra lenne szükség, aminek előteremtéséhez nem tudják elérni a szükséges konszenzust (ilyen mértékben nem tudják növelni a Közösség költségvetését, illetve nem tudnak megállapodni annak szétosztásában). Fokozhatja a problémát az is, ha a német monetáris és költségvetési politika erősebb pozícióba jut, hogy meghatározó hatást gyakorol a többi állam politikájára, azaz gyakorlatilag a többi tagállam gazdaságpolitikájára. Mindezek együttesen azt eredményezik, hogy a többi tagállam, illetőleg

azok, akik belpolitikailag nem tudják vállalni ezt a helyzetet, önálló nemzeti gazdaságpolitika útjára lépnek, nem vállalnak partnerséget bizonyos integrációs lépésekkel, ami szükségszerűen lefékezi az integrációs folyamatot. Mindezek jeleit ma már kétségtelenül tapasztalhatjuk. Így Anglia, Olaszország árfolyam-politikájának az önállósulása, az Európai Unió költségvetése összeállításának súlyosbodó gondjai, a maastricht-i egyezményről tartott szavazások kevésbé meggyőző eredményei, vagy az olyan kijelentések mind gyakoribbá válása felelős politikus részéről, hogy: „Nem vagyunk hajlandók gazdaságpolitikánkat aszerint alakítani, hogy mi történik Brüsszelben, vagy milyen döntést hoz a Német Jegybank.” Az ilyen fejlemények irányában komoly jelek mutatkoznak. Ezeket erősíthetik fel Európa keleti felén felcsillanó, kecsegtető lehetőségek. Németország számára ez nagyon is kézenfekvő, mivel Közép- és Kelet-Európa sok tekintetben mintegy kiegészíti a német gazdaságot: olcsó élelmiszer, energia- és nyersanyagforrás, és ezek ellenében biztos a felvevőpiac a német feldolgozó ipari termékek számára, továbbá profitábilis befektetési lehetőségeket nyújt a német tőkefelesleg kihelyezésére (a rendkívüli értékben leértékelt termelőkapacitások, alacsony munkabér, jó geológiai adottságokkal rendelkező európai nyersanyag-lelőhelyek, főleg Oroszországban). Sok tekintetben a történelmi előzmények is segíthetik a kapcsolatok bővítését, de Németország földrajzi, geopolitikai elhelyezkedése ugyancsak fontos tényező e tekintetben.

Természetesen az Európai Unió többi tagállamának is érdeke fűződik az Európa keleti felén meglévő új lehetőségek kiaknázásához. Így bizonyos tekintetben a tagállamok között verseny, rivalizálás is elindul e piacok megszerzéséért. Akkor azonban, ha ez intenzívebbé válik, újabb destabilizációs tényezője lehet az integrációs egységnek, annál is inkább, mert a Közép- és Kelet-Európa országainak érdeke fűződne egy ilyen versenyhez. Leegyszerűsítve úgy jellemezhetnénk ezt az alternatívát, hogy Kelet-Európának a jelenlegi fejlettségi szintjén érdeke, hogy ne egy egységes, hanem megosztott Európával alakíthassa kapcsolatait. Ez a közösség ugyanis lényegéből adódóan vele szemben protekcionista és diszkrimina-

tív, azaz a saját üzleti és politikai érdekei vezérlik. Oroszország, de Ukrajna is különösen nagy hatást gyakorolhat e rivalizálásra. Így korántsem kizárt, hogy Oroszország erősíti kapcsolatait Németországgal és egymás számára olyan kölcsönös előnyöket biztosítanak, ami rendkívül nagy súlyt adhat az önállósuló német törekvéseknek, érdemben tovább erősítheti Németország gazdasági uralmát Európában. E német előretörést ellensúlyozandó a Közös Piac meghatározó országai,

elsősorban Franciaország, Anglia és Olaszország szükségszerűen bizonyos ellenlépéseket tenne. Fokoznák jelentőségüket Közép- és Kelet-Európában, főleg Oroszország és Ukrajna irányába igyekezzenek olyankapcsolatokat kiépíteni, ami mérsékelné a német szerepvállalást és növelné kelet-európai befolyásukat. Az említett hatások összegezéséeként bonyolult és törekeny helyzet alakulna ki az Európai Unióban a közösség egyes tagállamai között. Egy rendkívül kényes, egyensúlyozó politika venné kezdetét, amelyben állandóan mérlegelni kellene az integrációból, illetve ennek teljessé tételéből származó előnyöket és hátrányokat, valamint ez Európa keleti felével kialakítandó önálló nemzeti alapon szervezett kapcsolatból nyerhető előnyöket. Egy ilyen politika nem eredményezné szükségképpen az Európai Unió elért eredményeinek elvesztését, bár elvileg ez sem kizárt, de minden bizonnyal eredményezné, hogy az integrációs folyamat lelassulna, esetleg megtorpanna. Ez különösen akkor következne be, ha a többi tagállam képtelen lenne követni a Németország által megszabott és egyre magasabbra emelt „mérce”. Ez azonban már a dezintegrációs törekvést felerősítené. A gazdasági fejlődésben bekövetkező töréspontok, a nemzeti identitás elvesztésének féltése mellett nyelvi, történelmi, vallási tradíciók is elválasztják Európa egyes részeit.

Így például a történelemben fontos szerepe volt annak a választóvonalnak, amely a keleti és nyugati kereszténység között húzódik Finnország, a balti államok, Lengyelország, Szlovákia, Magyarország, Horvátország és Olaszország keleti határa mentén. Egy földrajzilag kevésbé behatárolható, ám mégis fontos, a történelmi tradíciókból táplálkozó választóvonal a nyugati individualizmus és a keleti kollektivisták gondolkodás közötti különbség.

(folytatjuk)

Helytörténeti emlékeink

Békésszentandrás földrajzi nevei

(Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtőpályázat 1974)

III. rész

63. Fürj utca. Hivatalos utcanév.

64. Frida iskola. Közel 50 évig itt tanító Tebay Mária Friderika tanítónőről nevezte el a nép. Az idősebb korosztály még mindig használja ezt az elnevezést. Az iskola az István király és Rákóczi utca kereszteződésében van.

65. Faggyas. (27) A furugyi határrész fölött egy terület neve, melyet a Holt-Körös félkörben fog be. Mindenki ismeri.

66. Gassner-szövőgyár. Az egykori Rudnyánszky kúriában volt. Az idősebbek még jól emlékeznek rá, de a köztudatban már nem él, mert az épület már több mint 20 éve a termelészövetkezet központi irodája.

67. Gazsó-lapos. (28) Lapályos lefolyástalan terület (nincs csatornázva), a régi tulajdonosáról lett elnevezve. Esős nyarakon víz áll a laposokban. Mindenki ismeri.

68. Gonda-lapos. (29) A terület az egykori tulajdonosáról lett elnevezve. A kanyargó Holt-Körös félkörben fogja körül a község közelében.

69. Gödény-halom. Gödényhalom. (30) Feltűnően magas (tsz. f. m.: 95 m) halom a Gödény-lapos partján, amely párját ritkítja a környéken.

70. Gödény-alj. Határrész neve. (31)

71. Gödény oldal. (32) Gödénylapos. Gödény-lapos. (33) Magyarország helységnevtára is említi mint határrészt. Nevéből következtethetünk, hogy nagyobb számban tanyázhattak itt gödények, amikor még vízjárta terület volt. Csatornázással és szikes területek javításával csak nagyobb esőzések után áll meg a víz. Valamikor tekintélyes folyó volt, erre utal homokhordalék is, közel a felszínen. Mint lapos (Morotva), összeköttetésben van a szomszédos Veker-érrel is.

72. Gödény-laposvég. (34) Határrész neve.

73. Gönc-ér. A siratói határrészen az ártérben lévő holtág neve, amely már jórészt feltöltődött, csak tavaszi áradáskor marad benne víz. Apadás után gyorsan kiszárad.

74. Gödény-laposi csatorna. (36) A lecsapoló csatorna vízügyi elnevezése.

75. Gőzmalom. (37) Ezen a néven már nem ismerik. Az 1910-es kateszteri térképen így van jelölve. A ma is meglévő lakásokat, épületeket Stefánia néven is említik. (L. Stefánia)

76. Gulyás-kereszt. (38) A kunszentmártoni út mellett álló feszületet a Gulyás család állította az 1930-as években, amikor földet vásároltak (tanyát építettek), vagyis amikor Kunszentmártonból Szentandrásra költöztek. Innen nyerte a nevét.

77. Gyár. A községben lévő szőnyegszövő üzem népies elnevezése. Mivel több ilyen üzem nincs a községben, mindenki megérti miről van szó.

78. Harcsás. Nagyharcsás. (39) Kisharcsás (39/1) Valamikor összefüggő terület volt, most egy védgát szeli ketté. Egyik adatközlő elnevezésére vonatkozóan mondta: „Kigyűtt ide a víz minden tavaszon, amikor a víz lefolyt a Körösbe, sok harcsát hagyott a lapályos részekben, ezért hívják Harcsásnak”. A kisharcsási terület 1973. évben zártkertnek lett felosztva.

79. Harcsásgát utca. Hivatalos utcanév.

80. Harcsásgát. A községet körülfogó védgát hivatalos elnevezése.

81. Hármashatár. (40) Az a hely, ahol a kunszentmártoni, szentesi és békésszentandrás határok kontermináltak (Kakuk M.: Kunszentmárton földrajzi nevei).

82. Hegyeshatár. (41) A község déli részén. Azonos az előző Hármashatárral. Nevét alakjától kapta.

83. Hársfa utca. Hivatalos utcanév.

84. Hármas. (42) Határrész neve. Minden kateszteri térképen így van feltüntetve. Eredetét nem tudtam megfejtetni.

85. Határút. (43) Így nevezik az Öcsöd-Szentandrás határán lévő utat, amely ún. határdombokkal van ellátva, amit időnként felújítanak.

86. Hék. Haan L. Békés megye hajdani c. könyvében mint határrészt említi. „Hék (a XVIII. században Heen) Szentandrás-tól éjszakra, Körösön túl, Mesterszállás mellett fekvő pusztá.” az igaz, hogy Hék (később: Mezőhék) Mesterszállás mellett van, de Haan Lajos tévedett, amikor Szentandrás pusztái között említi. Dr. Karácsonyi János Békés Vármegye Története c. könyvében az egykori Körösszentmiklós falut, amely a török időkben elpusztult, azonosítja Hénn néven.

87. Hegyeszug. (44) Hivatalos kateszteri megjelölés. Valószínűleg alakja miatt kapta nevét.

88. Híd. A 44-es főközlekedési út ezen a hídon hagyja el Békésszentandrás Szarvas irányában. A népnyelvi változata a „Híd”.

89. Holt-Körös. Hótkörös. Több km hosszúságban kanyarog a falu határában. A mindennapi beszédben ritkán előfordul a DÖGKÖRÖZS elnevezés is.

90. Horga-Atalaki iskola. (46) Megszűnt tanyai iskola. 1932-ben nyílt meg bérhelyiségben, közadakozásból, de legnagyobb részt Sinka Mátyás áldozatkészségéből, saját földjén. 1966. évben lebontották. A környező területet ma is Iskola-táblának mondják.

91. Horga. (47) Magyarország Helységnevtára a község határáként jelöli. Horgaköze-dűlő pedig Öcsöd határában van.

92. Horgas-oldal. (48) Az 1883-as kateszteri térképen így

jelölik a területet, de a köznyelvben Horga vagy Horgaoldal néven él.

93. Horga-halom. (49) Régebbi kateszteri térképeken is jelölve van. 1967. évben már csak kis része volt meg, előző években öntözőcsatorna építéséhez széthordták.

94. Horga-köze. (50) Horgasér és Horgaoldal közé eső terület, közvetlenül Öcsöd és Békésszentandrás határán.

95. Horgavölgyi csatorna. (51) Hivatalos vízügyi elnevezés. Általában csak horgai csatornának ismerik.

96. Horváth-kúria. A mai általános iskola központi épülete, illetve az iskola kollégiumának és konyhájának ad helyet. Hivatalos neve: Horváth kúria. Az 1700-as évek végén, vagy az 1800-as évek elején Szentandrásra költöző Szentgyörgyi-Horváth Zsigmond építette. 1801-ben Horváth Zsigmond a vármegye főispánja lett. Az idősebbek „Léder” kastélynak említik, bizonyára még a 30-as években sokan ismerték Léderer Rudolf földbirtokost, ki hosszú ideig volt a birtok tulajdonosa. Egyik adatközlő szerint a kastély egyik szárnya a Hunyadiaké volt.

97. Hősök tere. Hivatalos térelnevezés. Az 1914-es világháború emlékére emelt hősök szobra áll a téren. A hősök szobrát - amelyen egy bronz katona alakja látható, amint zászlót emel a vállán, 1927-ben avatták fel. Az avatási ünnepségen József főherceg is részt vett.

A szobor talapzatán Nt. Marjai Géza szentandrás ref. lelkész örökbeccsű sorait olvashatjuk: „Zászlót vittük mindhalálig elhulltunk érte mind egy szálig! Átok arra, ki ezt felejtí s a szent lobogót porba ejti!”

(folytatása következik)

Szabó Imre

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI TUDNIVALÓK ALKALMI MUNKAVÁLLALÓK FOGLALKOZTATÁSA

Az egyéni vállalkozók tevékenységük jellegéből adódóan elég gyakran foglalkoztatnak alkalmi munkavállalót. Ezért fontos, hogy megismerjék az Országgyűlés 1997. július 15-i ülésén elfogadott és szeptember 1-jétől hatályos 1997. évi LXXIV. számú törvényt, amely az alkalmi munkavállalói könyvvél történő foglalkoztatásról és az ehhez kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről rendelkezik.

A törvény hatálya kiterjed azokra a magyar állampolgárokra, akik a Munka Törvénykönyve rendelkezési szerint munkaviszonyt létesíthetnek, továbbá a Magyarországon tanuló külföldiek munkavállalására, akiket magánszemélyek, illetve egyéni vállalkozók foglalkoztatnak. **A rendelkezés tehát vonatkozik az egyéni vállalkozókra, iparosokra, magánkereskedőkre és vendéglátókra is.**

A törvény rendelkezései abban az esetben alkalmazhatók, illetve **kötelező alkalmazásuk**, ha az alábbi körülmények fennállnak. **Alkalmi foglalkoztatásnak minősül:**

* ha a munkáltató ugyanazzal a munkavállalóval naponta, legfeljebb öt egymást követő naptári napig és naptári hónapon belül legfeljebb 15 naptári napig, egy naptári éven belül legfeljebb 90 naptári napig munkaviszonyt létesít és

* a munkavállalónak kifizetett - a munkavállalót érintő levonásokat nem tartalmazó - munkabér (munkadíj) egy munkában töltött napra eső összege a rendelet mellékletében megjelölt alsó összeghatáránál: 700 forintnál nem kevesebb és felső határánál, 2.400 forintnál nem több.

A munkavállaló **egy naptári éven belül több munkáltatónál összesen 120 napot tölthet** alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszonyban.

Alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony a tárgyévire kiadott **Alkalmi Munkavállalói könyvvél** (AM könyv) rendelkező munkavállalóval létesíthető.

Előnye e rendszernek, hogy a **munkáltató** az alkalmi foglalkoztatás esetén a törvény mellékletében (az alábbiakban ismertetett) meghatározott értékű **közteherjeggyel teljesítheti:**

- a munkáltatói társadalombiztosítási járulékfizetést,

- a munkavállalót terhelő nyugdíjjárulékfizetési, továbbá

- a munkáltatót terhelő egészségügyi hozzájárulásfizetési kötelezettségét, továbbá

- a foglalkoztatáspolitikai célú munkaadói, illetve munkavállalói járulékfizetést, levonást, végül

- a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint a kifizetőre (munkáltatóra) vonatkozó személyi jövedelemadózási kötelezettségét.

Az AM könyvvél történő foglalkoztatás - a törvény szerinti körülmények fennállása esetén - **nemcsak kötelező**, de mindkét fél számára **előnyös** is. Ha ugyanis a munkavégzés nem az alkalmi foglalkoztatás keretében valósul meg, hanem az általános szabályoknak megfelelően, 1000 Ft nettó munkabérhez 884 forint közteher járulni, szemben az 500 Ft közteherjeggyel, 2400 Ft munkadíj esetén pedig 2038 Ft-ot kellene fizetni az 1500 Ft-os közteherjegy helyett.

Az AM könyvvél foglalkoztatott jogot szerez a munkanélküli járadékra és ily módon összegyűjtheti vele a jövedelemplótló támogatáshoz szükséges 180 munkanapot. Az alkalmi foglalkoztatás során kifizetett munkadíj, közteherjegy és az ellátási alapsávjai - a törvény mellékletében foglaltaknak megfelelően - az alábbiak:

Az AM könyvvél foglalkoztatott jogot szerez a munkanélküli járadékra és ily módon összegyűjtheti vele a jövedelemplótló támogatáshoz szükséges 180 munkanapot.

Az alkalmi foglalkoztatás során kifizetett munkadíj, közteherjegy és az ellátási alapsávjai - a törvény mellékletében foglaltaknak megfelelően - az alábbiak:

Ha a kifizetett munkadíj (Ft/nap)	A közteherjegy értéke (Ft/nap)	Az ellátási alap (Ft/nap)
700-1299	500	900
1300-1899	1000	1500
1900-2400	1500	2300

A közteherjegy értékének a felét a munkaügyi központ **megterítheti a munkaadónak akkor**, ha olyan munkavállalót foglalkoztat, aki a munkanélküliek jövedelemplótló támogatásában részesül vagy a jövedelemplótló támogatás idő-

A Z I P A R T E S

tartamát már kimerítette és munkanélküli ellátásra nem jogosult és az AM könyvébe a munkaadó által beragasztott közteherjegyek értéke meghaladja a 10 ezer forintot.

A közteherjegy értéke **500, 1000, 1500 forint járulékot jelent.**

A bélyegformátumú közteherjegyeket **augusztus 29-től árusítják a postahivatalok.**

Az AM könyvet ellenszolgáltatás nélkül a munkahely, a lakóhely, illetve tartózkodási hely szerint illetékes munkaügyi központ kirendeltsége állítja ki a munkavállaló kérelmére. (E feladat ellátására a munkaügyi központ kirendeltsége a települési önkormányzat jegyzőjével megállapodást köthet.)

Az érintettek az AM könyvet 1997. augusztus 25-étől igényelhetik.

A munkáltatónak a munkavállaló munkába lépésekor - naponként - kell kitöltenie az AM könyvben a munkáltató neve és lakóhelye, a munkavégzés helye és napja, a munkakör, a kifizetendő munkadíj rovatokat. A közteherjegy helyén aláírásával igazolja a munka megkezdésének a tényét. A munkavégzés befejezésekor a munkavállaló részére kifizetett munkabér után a fenti táblázatban meghatározott értékű közteherjegyet naponta a megfelelő rovatba beragasztja, majd ezt követően azt aláírásával igazolja. **A munkavállalónak naponként az AM könyv megfelelő sorában aláírásával kell igazolnia a munkavállalás tényét.**

A több, legfeljebb azonban öt egymást követő munkanapig történő alkalmi foglalkoztatás esetén a munka megkezdéséhez illetve annak befejezéséhez kapcsolódó, előbb említett kötelezettségeket az adott munka napokra vonatkozóan egyidejűleg kell teljesíteni. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy például - 5 napra történő foglalkoztatás esetén a foglalkoztatást, annak megkezdése napján soronként be kell jegyezni a megfelelő rovatokba s azt a munkáltatónak és a munkavállalónak alá kell írnia; a közteherjegyeket a foglalkoztatás

utolsó napján kell beragasztani és a munkáltató aláírásával ellátni. Nem fordulhat elő az, hogy a munkáltató a rovatokat kitölti ugyan, de elmarad a munkavállaló aláírása.

A törvény szerinti **munkavállalót és munkáltatót kötelezettségek teljesítésével létrejön a Munka Törvénykönyve szerinti munka szerződés.**

A munkavállalónak az **AM könyvét a munkavégzés helyén kell tartania.** Megállapodhatnak azonban abban, hogy azt a munkáltató őrizze a munkavégzés helyén.

A munkáltatót az előbb említett keretek közötti foglalkoztatás esetén „az alkalmi munkavállaló után **nem terheli a társadalombiztosítási jogszabályokban előírt bejelentési, járulékfizetési, illetve nyilvántartási kötelezettség.** Ennek ugyanis a foglalkoztató a közteherjeggyel az AM könyvbe történő beragasztásával eleget tesz. Egyúttal eleget tesz munkavállaló utáni egyéb, e tájékoztatónk elején részletezett munkáltatói kötelezettségeknek is, valamint a kifizetőre (munkáltatóra) vonatkozó személyi jövedelemadózási kötelezettségnek is, mely esetben a munkavállaló számára kifizetett, a fenti táblázat szerinti díjsávhoz tartozó összeg képezi az ellátási alapot, amelynek 10%-át kell adóelőlegként figyelembe venni.

(Az előző bekezdés szerinti bérjövédelmet nem kötelező bevallania annak a magánszemélynek, akinek a jövedelme kevesebb mint évi 250 ezer forint és a nyugdíjon vagy azzal azonosan adózó jövedelmen kívül szja adóbevallás alá eső adóköteles jövedelme nem volt.)

Ha a foglalkoztatás nem e törvény feltételrendszerén belül valósul meg (pl. a kifizetett napi munkadíj nem éri el a 700 Ft-ot vagy több napi 2400 Ft-nál), a magánszemély, így az egyéni vállalkozó foglalkoztató is a már közismert módon köteles eleget tenni a társadalombiztosítási bejelentési, járulékfizetési kötelezettségének a biztosítottak bejelentésére szol-

TÜLET HÍREI

gáló havi bejelentési jegyzéken, a foglalkoztatást követő hónap 10. napjáig, s eddig az időpontig megfizetni a 39%-os mértékű munkáltatói társadalombiztosítási járulékot, a foglalkoztatottat terhelő nyugdíj, illetve egészségbiztosítási járulékkal (10%) együtt. A foglalkoztatottat pedig a munkába állítása előtt fel kell venni a társadalombiztosítási célra vezetett nyilvántartásba.

A közteherjegy ellenében a munkavállaló egészségügyi szolgáltatásra, baleseti egészségügyi szolgáltatásra és nyugdíj szolgálati időre jogosult, az egészségügy pénzügyi ellátásai közül kizárólag a baleseti táppénz illeti meg. Ennek alapja az adott napon beragasztott közteherjegy értékéhez tartozó, a közölt táblázat harmadik oszlopában meghatározott összeg.

Az AM könyv a munkavállaló alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszonyának nyilvántartásra szolgáló **közügyi okirat**. Az AM könyvet a **munkavállalónak a tárgyévet követő január hó 15-éig le kell adnia a kiállítónak** (az illetékes megyei vagy fővárosi munkaügyi központ ki- rendeltségének, illetve megfelelő esetben a települési önkormányzat jegyzőjének.) Itt kiadják a törvény szerinti igazolást a munkavállalónak, majd február hó 15-éig adatot szolgáltatnak az illetékes megyei nyugdíjbiztosítási igaz-

gatóságnak és a megyei egészségügyi biztosítási pénztárnak (ki- rendeltségnek).

E törvény rendelkezéseinek megszegése, meg nem tartása esetén az általános munkajogi, társadalombiztosítási, valamint adóigazgatási szabályokat kell alkalmazni.

(E törvény megjelent a Magyar Közlöny 1997. július 24-i, a Társadalombiztosítási Közlöny augusztus 5-i számában. A végrehajtásra kiadott 12/1997/VIII.14./Mü.M. sz. rendelet (M.K. 72.sz./munkáltatói kötelezettséget nem érint.)

Az IPOSZ nyilatkozata

A napokban ismét fellángol és a sajtó hasábjain is előtérbe került az a régóta köztudott tény, mely szerint az adóhatóság a pénzügyminiszter által kiadott 7704/1996./PK.18./irányelv alapján több mint 72 ezer önálló tevékenységet folytató adózónak küldte ki az 1996. évi személyi jövedelemadó bevallás kiegészítésére szóló nyilatkozattételi felhívást.

Az Ipartestületek Országos Szövetsége a becslési eljárás szabályainak újrarendezése során és az „ötlet” felmerülése óta, többször és nyomatékosan felhívta a pénzügyi kormányzat figyelmét arra, hogy tiltakozik a becslési határok bevezetése és az elvárt jövedelmek irányelvének kiadása ellen. Meggyőződése, hogy az egyenlő közteherviselés kialakítására ez a módszer nem alkalmas, ugyanakkor kifejezetten káros, mert különbséget indukál az önálló és a nem önálló jövedelemmel rendelkezők, a társaságok és az egyéni vállalkozók gazdálkodása között.

Az IPOSZ bizonyos, hogy **az egyenlő közteherviselés biztosításának nem lehet kizárólagos technikája** egy diszkriminatív intézkedésen alapuló, a magántitok és a személyes adatok védelméhez fűződő alkotmányos alapjogokat több ponton megsértő nyilatkozattételi felkérés.

A kérdőív tartalmát és kérdéseit illetően az IPOSZ meggyőződése, hogy az **indokolatlan beavatkozást jelent az állampolgárok magánéletréjébe, s gyakorlatilag nem más, mint egy leplezett vagyonnyilatkozat tételi kötelezettség.** Mindezek miatt a kérdőív sérti az adatvédelmi törvényt és alkotmányos szabályokba ütközik. Az IPOSZ reméli, hogy az adatvédelmi biztos a szükséges intézkedést megteszi. Egyben javasolja a Pénzügyminisztériumnak, hogy az 1998. évi adójogszabályok változtatása kapcsán építse be mindazokat az adminisztrációt csökkentő, kiszámítható bevételt és költségelszámolást biztosító, tétel- les átalányadó rendszer tovább fejlesztésére irányuló IPOSZ javaslatokat, amelynek eredményessége biztosabb és jobban szolgálja az ország adófizetéshez fűződő érdekeit.

Budapest, 1997. augusztus 27.

IPOSZ
Ügyvezető Elnöksége

Egy jó megoldás a TV2 vételére!

Hívja a 313-793-at!

Parabolák akciós áron, mechanikus és motoros forgatók.

Tanácsadás, igényfelmérés, kivitelezés, szerelés garanciával.

Érdeklődni:

Kossuth u. 1/b. (fényképész) 16-22 óráig.

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk Önt, kedves hozzátartozóit és minden érdeklődőt **LAKOSSÁGI FÓRUMUNKRA**

1997. szeptember 19-én (pénteken) 17.00 órai kezdettel a szarvasi Vajda Péter Művelődési Központba.

Vendégünk: **HORN GYULA**

a Magyar Köztársaság miniszterelnöke,
a Magyar Szocialista Párt elnöke.

Földesi Zoltán
országgyűlési képviselő

Tisztelettel:
Szöllősi Istvánné
Békés megye 5. sz. választókerület
országgyűlési képviselője

a Magyar Szocialista Párt
Szarvasi Szervezete

APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ

Eladó jó állapotban lévő, 91-es évjáratú, piros SUZUKI Maruti DX 800-as személygépkocsi friss műszakival és zöld kártyával. Érdeklődni lehet: 66/313-992.

Eladók SEGA MD kazetták és Super Nintendo gépek, kazetták reális áron. Érdeklődni: Bolgár Tamás, telefon: 311-409

Jó állapotban lévő forgótárcsás Hajdú mosógép eladó. Új műanyag ajtó, natúr színben eladó.

Érdeklődni az esti órákban. Telefon: 66/312-479.

Lucerna zúzalék eladó. Érdeklődni: Szt. Imre u. 36., vagy telefon: 06-60-489-617 (esti órákban).

Eladó '83-as évjáratú Lada 1200-as személygépkocsi '98 szeptemberig érvényes műszaki vizsgával, friss zöldkártyával.

Érdeklődni: Szent Imre u. 36., vagy telefon: 06-60-489-617 (esti órákban).

A GAZDAJEGYZŐ HÍREI

Fogy az idő

Liberalizálni kellene a kivitelt

A késlekedés megnehezíti a gabona értékesítését

A Gabonatermelők Országos Választmánya megtárgyalta a kalászos gabonák ez évi betakarításának és értékesítésének helyzetét. A szakemberek a rendelkezésre álló információk összesítését követően megállapították, hogy az aratás idejét jellemző szokatlanul csapadékos időjárás kedvezőtlen hatást gyakorolt a búza minőségére: az össztermésen belül megnőtt a gyengébb minőségű gabona részaránya. Ez a változás nagyon megnehezíti a termés értékesítését. Mára olyan piaci zavar alakult ki, amely kormányzati beavatkozás nélkül a kukorica-betakarítás idejére tovább súlyosbodhat.

Átlagos években Magyarország búzatermésének közel kétharmada étkezési, illetve javító minőségű. Az idén azonban ez az arány felborult, kevés étkezési búzát, ám annál több takarmánynak való arattak a gazdálkodók. A Földművelésügyi Minisztérium adatai alapján az ez évben betakarított több mint 5 millió tonna búzának csak mintegy 45 százaléka felel meg az étkezési, illetve Euro-búza minőségnek, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének felmérése szerint pedig még ennél is rosszabb az arány.

A jelentős mennyiségű gyengébb minőségű búza értékesítése megoldatlan, ami könnyen felhoríthatja a hazai gabonapiacot. Az érdekképviselő álláspontja szerint ennek megakadályozására a kormánynak haladéktalanul cselekednie kellene.

A prognózisok az abrakfogyasztó állatfajok létszámában a jövő év első felében lényeges változást nem jeleznek, a meglévő állatállomány a takarmánybúza-készletek maradványainak belföldi felhasználására tehát nem ad módot. A MOSZ úgy véli, hogy legkevesebb 1,5-1,8 millió tonna búza kivitelére kellene sort keríteni. Ha a többletet nem sikerül idejében külföldön értékesíteni, akkor a napraforgó és a jó termést ígérő kukorica betakarítását követően ezek termésének elhelyezésével is gondok lehetnek. Mivel az említett búzamennyiség mellett a várt kukoricatermés közel harmadát szintén külföldön kellene eladni, összesen 3,5-4 millió tonna takarmánygabona exportjára kell felkészülnünk. Ha a kivitel szabályozása során a kormányzat az elmúlt évekre jellemző halogató taktikáját folytatja,

könnyen összeroppanhat a hazai piac. Súlyos probléma az is, hogy a termés jelentős részét - a gyengébb minőség miatt - a termelők nem tudják értékesíteni. A gabonatermesztők nem jutnak pénzhez, az éven belüli termelési hitelek futamideje pedig mostanában lejár és ha ezeket a hiteleket nem hosszabbítják meg, akkor a jövő évi termelés előkészítése, az őszi munkák elvégzése kerül veszélybe.

A MOSZ gabonaválasztmányának előterjesztése alapján a Gabona Terméktanács négy részből álló javaslatot tett a szaktárca asztalára. A tartós piaci zavarok kialakulásának elkerülésére a termelők elengedhetetlennek tartják a takarmánygabonák kivitelének liberalizációját: az üzletkötések és a kiszállítások megkönnyítése, illetve gyorsítása érdekében meg kell szüntetni a pályáztatás rendszerét. Javasolták továbbá, hogy a termeléshez felvett hitelek futamidejét az értékesítési problémák megoldásáig (december 31-ig) hosszabbítsák meg vagy nyújtsanak új hitelt. Ennek érdekében a hitelek után adott kamattámogatást a tárcának ki kellene terjesztenie a javasolt futamidő végéig. Ezzel az intézkedéssel a gabonaértékesítés elhúzódása esetén is biztosítható lenne a termelők fizetőképessége legalább a talajelőkészítés és az őszi vetések idejére. A gyengébb minőségű búza külpiaci értékesítésének elősegítésére az FM-nek további pénzeszközöket kellene mozgósítania. A terméktanács az étkezési- illetve az Euro-búza minőségi előírásaitól elmaradó tételekre tonnánként 17 ezer forintos intervenció irányár meghirdetését tartják indokoltnak. Elképzeléseik szerint, amenny-

nyiben a felvásárló az irányárat megfizeti a termelőnek, akkor ezer forint/tonna szállítási és ugyanennyi minőség-osztályozási költségtérítést igényelhetne az intervenció alapból. A gazdálkodók végül arra szólították fel a kormányt, hogy gazdaságdiplomáciai lépésekkel is segítse a magyar búza kivitelét, többek között a minőségre kevésbé kényes Egyiptomi piacra.

Az FM vezetői értekezlete augusztus 26-án foglalkozott a gabonapiac helyzetével, ám a termelői várakozásokkal ellentétben érdemi döntés nem született. A tárca vezetői úgy határoztak, hogy az idei búza közraktári tárolásának kamattámogatásáról szóló rendeletet az étkezési mellett az Euro-búza minőségre, valamint a 24 százalékos sikértartalomnál és a 180-as esésszámnál jobb búzára is kiterjesztik. Ezen kívül újabb 100

ezer tonna ókukorica exportjának lehetőségét hirdetik meg.

A két intézkedés önmagában alkalmatlan a piac stabilizálására, a termelők nem kaptak választ arra, hogy a tárca miként kívánja megoldani a hazai igényen felüli takarmánygabona-mennyiség kivitelét. A főtanácsos hozzátette: még hatékony állami beavatkozás esetén is kérdéses, hogy a szükségleten felüli gabonának lehet-e piacot találni, hiszen a korábbi években a kiviteli korlátozások következtében sérültek a magyar gabonaexportőrök és a potenciális felvásárlók közötti kereskedelmi kapcsolatok. További késlekedés esetén pedig mindenképp fennáll a veszélye, hogy az exportpiacként számba jövő országok - köztük Szlovénia, az óriási árvízkárokat elszenvedett Csehország és Lengyelország - nem hazánkból fedezik gabonaszükségletüket.

(sury)

Fejlesztésre van szükség

A közelmúltban tartott országos kalászosgabona-termesztési tanácskozás bevezető előadásában Benedek Fülöp államtitkár vázolta a Földművelésügyi Minisztérium álláspontját a magyar gabonagazdaság helyzetével, szerepével és stratégiájával kapcsolatban.

A tárca álláspontja szerint hazánk természeti adottságait figyelembe véve őszi búzából 1,1 millió hektár körüli termőterület fenntartása indokolt. Ezen a területen átlagosan 4,3-4,6 tonna/ha búza megtermelésének több év távlatában is van realitása. Ahhoz azonban, hogy ez így legyen, a termelőknek is egy sor fontos dologban kell lépéseket tenniük az ágazat sikeréért. Az idén is bebizonyosodott, hogy a nagy hozamhoz helyesen megválasztott fajták és azokhoz igazított technológia kell. Sajnos harmadában még mindig a nem megfelelő technológia jellemzi a hazai kalászostermesztést. A búzatermő-területeken a jelenlegi 48 kg/ha műtrágyahatóanyag-felhasználás rendkívül alacsony, sok helyütt elmaradnak az indokolt növényvédelmi kezelések, kicsi és többségében elavult a betakarítógéppark és a termelés nincs összhangban a szárító- és tárolókapacitással sem. A tárca az idén bevált támogatások folytatását ígéri, hogy ezeken a területeken előre lehessen lépni.

A termelőknek fel kell készülniük arra is - húzta alá a közigazgatási államtitkár -, hogy hazánk tervezett unióhoz való csatlakozásából adódóan a magyar szabályozást mindinkább közelíteni kell a közösségéhez, a teljes jogú tagság elnyerésekor pedig az EU-szabályok alkalmazása válik szükségessé.

Ha a tárca és a termelők közösen jó irányba tudnak fordulni, akkor hosszú távon is megőrizhetők a magyar gabonatermelés komparatív előnyei.

Köszöntjük Aranydiplomás Pedagógusainkat!

Különösen szép nap virradt 1997. szeptember 6-án szombaton községünk három nyugdíjas pedagógusára. Ez a nap volt az, amikor átvehették Békéscsabán a Kőrösi Csoma Sándor Főiskolán az aranydiplomájukat. Csikós Györgyné Szabados Éva - Éva néni - Molnár Imréné D. Kiss Ilona - Ilonka néni - Greksza György - Gyuri bácsi - ugyanis éppen 50 évvel ezelőtt, 1947. július 10-én szerezték tanítói oklevelüket Szarvason a Luther Népiiskolai Tanítóképzőben. Osztálytársak voltak a tanulóévek alatt, munkatársak lettek évtizedeken keresztül a helyi Általános Iskolában. Több generációt neveltek oktattak, talán nincs is olyan család a községben, mellyel pályájuk során ne kerültek volna kapcsolatba. Némely helyen a nagyszülőktől az unokáig tanították a szépre, jóra a rájuk bízott gyermekeket. Sokan őriznek valamilyen szép emléket róluk. A kedves tornatanárt, a betűvetést elsajátíttató tanító nénit, a szigorú, de mindig derűs igazgató bácsit tisztelik bennük. Én mindemellett kedves kollégáimat, első volt munkahelyi vezetőmet, s egyikük személyében az édesanyámat.

Csikós Györgyné - Éva néni

Felemelő érzés volt kíséreként, családtagként és kollégaként részt venni azon az ünnepségen, amely róluk és a majdan örökükbe lépő új, tanulmányait most kezdő pedagógus generációról szólt. Jó volt látni ismételten az esemény előtt két hónapon belül újra találkozó volt osztálytársakat. (Július elején tartották ugyanis 50 éves osztálytalálkozójukat, amelyen részt vett volt igazgatójuk, Fasang Árpád és volt osztályfőnökük, dr. Kada Judit.) Jó volt

hallani milyen szeretettel emlékeztek vissza az együtt töltött időkre és azokra, akiket az eltelt évtizedek alatt magához szólított az Úr.

Ezen ünnepi esemény alkalmából beszélgettem el néhány rövid kérdés erejéig mindhármunkkal.

Milyen útravalót kaptak pályájukhoz Szarvason a Tanítóképzőben?

Éva néni: Az útravaló a családi ház nevelésének folytatása volt, a keresztény értékrend. Ez kimondatlanul is egy ökumenizmust fejezett ki, ami a későbbi évtizedek során igencsak hasznos volt.

Molnár Imréné - Ilonka néni

Ilonka néni: A gyerekek és a kollégák iránti szeretetet, megbecsülést és azt, hogy mindig nyitott szemmel járjunk, valamint az önzetlen hivatás-szeretetet.

Gyuri bácsi: Megerősítette bennem a gyerekek iránti szeretetet és a pedagógus pályára történő elhivatottságot. Sokat kaptam emberségből, az emberi tartást is megerősítették bennem.

Hogyan értékelik röviden hosszú pedagógusi pályájukat?

Éva néni: Örömmel, szeretettel végeztem munkámat. Szerettem a gyerekeket, szülőket, kollégákat, amit ők is viszonoztak, azt csinálhattam, amit szerettem és ezért még fizettek is. Ha újra kezdhethém, ismét pedagógus lennék.

Ilonka néni: Mindig jó kapcsolatot tudtam tartani a gyerekekkel, szülőkkel, sok kisgyermeknek taníthattam meg az írást, olvasást. Bár a tanítást az 1-8. osztály tanítása nem volt könnyű, mégis ha újra kezdhethém, én is ismét pedagógus lennék.

Greksza György - Gyuri bácsi

Gyuri bácsi: Erőmhöz mérten megpróbáltam megtenni mindent, amit jónak és helyesnek tartottam. Próbáltam felnőtten, gyermekkel egyaránt közvetlen, emberi viszonyt kialakítani.

Mit üzennek a lapon keresztül volt tanítványaiknak, valamint a pályán lévő utódaiknak, kollégáiknak?

Éva néni: A szeretet minden problémát megold, ez a legfontosabb az életben. Ezt kell szem előtt tartania mindenki-

nek. A kollégáknak pedig különösen azt, hogy mindenkinek a lelkéhez hozzá lehet férkőzni valamilyen úton.

Ilonka néni: Teljes odaadással, gyermekszerepével neveljék egymással összefogva a felnövekvő ifjúságot. Bízsanak egymásban, s annak biztosan meglesz az eredménye.

Gyuri bácsi: Legyen meg mindnyájukban az egymás iránt való szeretet és emberség. Foglalkozzanak a szülők és a kollégák egyaránt nagy szeretettel a felnövekvő nemzedékkel.

Mindhárman köszönetüket fejezik ki az Önkormányzatnak, hogy biztosította utazásukat az ünnepségre, valamint a Polgármester Úrnak és az Igazgatónőnek köszöntésükért és jókívánságukért.

Az olvasók nevében mi is köszöntjük őket. További nyugdíjas éveikhez jó egészséget, örömet, boldogságot kívánunk.

-mi-

MEGHÍVÓ

A Békés Megyei Agrárkamara községi Mezőgazdasági Bizottsága
1997. szeptember 30-án 16.00 órai kezdettel tartja soron következő ülését a Polgármesteri Hivatal termében.

Napirendi pontok:

1. Kamarai tájékoztató
2. Tisztségviselők választása

Kamarai tagjainkat tisztelettel várjuk!

A Békés Megyei Agrárkamara mellett működő Gazda-Társ Kht. továbbra is vállalja különböző műtrágyaféleségek beszerzését, településre történő leszállítással.

**Garantáltan jó minőség!
Pontos szállítás!
Mérsékelt ár!**

Keresse a település gazdajegyzőjét!

LOMTALANÍTÁS

Szeptember 25-én

a Fő út

Református templom felőli utcáiban.

Szeptember 26-án

a Fő út

Katolikus templom felőli utcáiban.

Eltűnik a szeméttel

A korábbi tájékoztatásokból ismeretes, hogy a Képviselő-testület „Békésszentandrás Nagyközség vályogvető agyagbányák tájrendezése” című pályázata elnyerte a Környezetvédelmi és Területfejlesztési minisztérium támogatását. A közbeszerzési eljárás alapján a kivitelezést a FETIVIZ Felső-Tisza-Vidéki Vízépítő Kft. Nyíregyháza - nyerte el.

A kivitelező céggel a vállalkozási szerződést Önkormányzatunk megkötötte. A beruházás bruttó összege 70,3 millió Ft.

A beruházás 1997. szeptember hónapban kezdődik. Az első ütemben elkészül a tó kotrása 80% készültéig és a szeméttel tereprendezése 50% készültéig, határidő 1997. november 30. A második ütemben befejeződik a tó kotrása és a szeméttel tereprendezése 1998. április 30-ig.

A gyalogos sétány, a monitoring rendszer a pihenőpark és a horgászto védőfásítása 1998. június 30-ig készül el. A végleges műszaki átadás az utógondozás befejezése 1999. június 30. A beruházás tervezője a Körös-

Aqua Tervezési, Beruházási és Kereskedelmi Bt.

A végleges területátadás előtt a szakhatósági engedélyek megérkezése után az új hulladékgyűjtő telep elkezd működni. Mielőtt azonban véglegesen átadjuk a területet szeptember 25-ére és 26-ára lomtalanítási akciót szervezünk a község területén, kérjük a lakosokat, hogy a használaton kívüli kibodásra szánt lomjaikat a szilárd burkolatú utak mellé tegyék ki és járműveink ingyenesen elszállítják, vagy saját járműveikkel szállítsák ki utolsó alkalommal a régi szeméttelre.

A vashulladékot kérjük hagyják meg az iskolás gyerekeknek.

A lomtalanítás két napon történik:
Szeptember 25-én a települést elválasztó Fő út (44-es út) református templom felőli utcáiban.
Szeptember 26-án a települést elválasztó Fő út (44-es út) Katolikus templom felőli utcáiban. Kérjük éljenek a lehetőséggel, tisztítsuk meg környezetünket.

Sinka József
polgármester

Telefonhálózat bővítése

Mint arról már korábban hírt adtunk, az idei évben elkészül a 66-os primer körzeten belüli helyi telefonhálózat bővítése.

Ez az utolsó adatok szerint 483 új előfizető bekapcsolását fogja jelenteni, biztosítva a későbbi igények kielégítésének műszaki lehetőségét is.

A Szarvas-Békésszentandrás közti optikai kábelt és a belterületi hálózatot - hasonlóan mint a megye többi településé-

nél a FÁZIS Rt. készíti. A digitális központ kiépítését a Hungarotel Rt. saját kivitelező gárdája végzi.

A beruházással kapcsolatos földmunkák elkezdődtek, ezt a nagyközség több pontján tapasztalni lehet.

A kivitelezés ideje alatt ismételtén a lakosság türelmét és megértését kérjük.

ÚTJAVÍTÁS

A Képviselő-testület határozata alapján „belterületi utcák felújítása” tárgyában pályázatot nyújtottunk be a Békés Megyei Területfejlesztési Tanácshoz. A Tanács döntése értelmében a benyújtott 10,9 MFt értékű felújítást 7,6 MFt vissza nem térítendő támogatásban részesítette. Ezáltal belterületi utaink teljes körű kátyúzása megtörténik. Aszfalt burkolatot kap a Szt. László utca a Gyógyszertártól a Harcsásig, a Csokonai utca a Fő út és a Hunyadi utcák közti szakasza és lakossá-

gi támogatással a Deák Ferenc és a Kisfaludy utcák. A kivitelezési határidő: 1997. október 30.

Kérjük a Deák és Kisfaludy utca lakosait, hogy a támogatásukat mielőbb fizessék be a közműfejlesztési számlára. A befizetett összeg 15%-át állami támogatás címen később visszakapják. Reméljük, hogy az utak állapotára vonatkozó jogos panaszokat ezzel a felújítással orvosoljuk.

Sinka József
polgármester

AZ ÖNKOR

Az ideai szúnyogirtásról

A Kivitelező a Hármasköröstől a Ligeti üdülősorig végig irt. A Füzeskerti üdülősort - végig - az Anna ligeti átvágásig irtják meg szakítás nélkül. Mindezt négy alkalommal, alkalmanként 150 megrendelt hektárban. A település vezető tudják, hogy az említett területek együttesen lényegesen nagyobb felületet tesznek ki a megrendeltnél. Az Önkormányzatnak a vízfelületéhez mérten lényegesen nagyobb az irtásra szoruló területe, mint amennyit anyagilag fedezni képes. Megítélésem szerint méltánylandó az az erőfeszítés és anyagi áldozat, amit más, nagyobb településekhez viszonyítva erre a célra fordít, akár ha Szarvashoz, vagy a megyeszékhelyhez viszonyítjuk. A szezon kezdetétől - április végétől szeptember közepéig - legalább 6 kombinált légi- és földi irtás lenne szükséges ahhoz, hogy ilyen szúnyogos évben, mint a mostani, az állatok sűrűségét elviselhető szinten tarthassuk. Ehhez további, közel 1 millió Ft-ra lenne szükség.

A légi irtást kiegészítő földi irtás is történik az éjszakai órákban. Ha ezt a két eljárást egymással kombinálva nem alkalmazzák, az Önkormányzat jelenlegi lehe-

tőségei mellett az irtásra szoruló, de valójában nem kezelt területekről bevándorló szúnyogok tömege miatt még rövidebb ideig tartana az elviselhető szintű szúnyogsűrűség. A legnagyobb kifogás az, hogy nem is látni, hogy a gép vegyszert szór. Ezzel a gonddal rendszeresen találkozom, holott, ha valaki tudja, hogy az erre a célra engedélyezett készítményekből hektáronként 0,5-0,6 liter szabad csak kiszórni, s a permet szemcsék mérete a milliméternek a 33-ad része (30 mikron), akkor már természetesnek fogadja el, hogy a vegyszer permetezést nem lehet látni. Ettől még a munkát elvégzik, s a kiszórt permet hatóanyaga a szúnyogokat néhány órán belül elpusztítja. A szúnyogsűrűség elviselhető szinten marad, amíg a szomszédos, kezeletlen területekről ismét napenként nő a betelepülő állatok száma. Ehhez társul a helyben kifejlődő szúnyogok mennyisége, ami a nyári időszakban akkor is bekövetkeznék, ha nem lenne szúnyogvándorlás, és máshonnan nem gyarapodhatna tovább az állatok sűrűsége.

Dr. Szitó András
hidrobiológus
a biológiai tud. kandidátusa

Tájékoztatató

Az 1975. évi II. törvény és annak többször módosított 89/1990. (V.01.) NM r. végrehajtási rendelete értelmében a fogmegtartó és protetikai szolgáltatásokra „a biztosított 1998. január 01. napját követően csak abban az esetben jogosult, ha az előző évben szűrővizsgálaton részt vet és az erről szóló igazolást bemutatja.”

Továbbá a 103/1995. (VIII.25.) Korm. r. módosító 96/1997. (VI.11.) Korm. r. 16/A § (13) bek. kimondja, hogy: „Az OEP által finanszírozott fogászati alapellátási szolgálatok orvosai és körzetükhöz tartozó lakosok részére - a külön jogszabály előírásai szerint - kötelesek fogászati szűrővizsgálatot végezni a szakmai előírásoknak megfelelően és arról igazolást adni.”

Közmunkások

1997. szeptember 8-tól 3 hónapon keresztül 14 fő jövedelempótló támogatásban részesülő munkanélküli közmunkán vesz részt. A község területén elhanyagolt területek rendbetételét és a belvízelvezető csatornák karbantartását fogják elvégezni.

A gáz fűtőértéke Békésszentandrásan 1997. augusztusban 34,0 MJ/m³ volt.

R M Á N Y Z A T H Í R E I

EURÓPA-NAPOK

Eu zászló a Körös völgyében

Október 3-án térségi Európa-napot rendez három szomszédos megye 12 települése: Csabacsüd, Cserkeszlő, Hunya, Kardos, Kondoros, Kunszentmárton, Mezőtúr, Öcsöd, Örménykút, Szarvas, Szentés és Békésszentandrás. A főrendezvény Szarvason lesz október 3-án, melyre szeretettel várjuk községeink lakosságát. A program 11 órakor kezdődik, Szarvas főterén majd 12.00-13.00 politikai fórum lesz a művelődési házban.

A város főterén külön sátrakban bemutatkoznak az Európai Unió tagállamai és a rendező települések. Az Árpád étterem szomszédságában lévő parkban pedig bemutatkoznak szabadtéri kiállítás keretében a környékbeli vállalkozások. Október 3-án tanítási szünet lesz és egy rendhagyó történelem óra keretében a diákok megismerkedhetnek illetve ízelítőt kaphatnak Európából. Az esemény része az országban folyó Euró-

pa-nap rendezvény sorozatnak, célja, hogy felkészítse a lakosságot az uniós csatlakozással járó lehetőségekről, megismerhessék azt, hogy milyen kötelezettségekkel kell számolni, és ami a legfontosabb a csatlakozásról szóló népszavazásig mindenki tisztában legyen azal, hogy mire szavaz. Békésszentandrásan ezen a napon 15 órától ünnepélyes keretek között kerül aláírásra a romániai Menyházával egy

Együttműködési és Barátsági Megállapodás.

Reményeink szerint ezen a napon valamelyik uniós tagállam nagykövét láthatjuk vendégül, akinek be tudjuk mutatni településünket és el tudjuk mondani azokat a törekvéseket, amelyet az Európa felé menetelésünk érdekében az elmúlt években tettünk és ezután tenni kívánunk.

Sinka József
polgármester

A Kertbarátok ismét együtt!

A változatos, de nem a legkellemesebb nyár napjai lassan a végére járnak. Visszatértek a nyári pihenésből az elfáradt emberek. Mi kertbarátok is régén készülődünk már egy hosszabb túrára. Így augusztus 16-án reggel 6 órakor teljes létszámmal indultunk el hazánk északi részének megismerésére.

Először Mezőkövesden a mezőgazdasági Gépgyűjteményt néztük meg. Nagy öröm volt látni a példás rendben kiállított mezőgazdasági gépeket és eszközöket. Hajdu Ráfi János a gépgyűjtemény tulajdonosa. Több évtizedes alapos gyűjtő munka szerelmesével találkoztunk. Jó volt látni, hogy a gépek üzemképes állapotban való tartása mellett, jutott ideje a család valamennyi örökének is díszes fafaragású emléket állítani.

Búcsúzni kellett, mert hosszú út állt előttünk. Miskolcon át Kelemér községbe érkeztünk. Itt található az 1848-as szabadságharc költőjének Tompa Mihálynak lakóháza és emlékei. Tájékoztatót hallhattunk Tompa Mihályról. „A golyához” és „A madár fiaihoz” című allegorikus költeményeket itt hallották először, hiszen évtizedek óta kimaradtak az iskolai tankönyvekből. Pedig mintha most is időszerűek lennének a sorok:

„Repülj, repülj! és délen valahol
A bujdosókkal, ha találkozol:
Mondd meg nekik, hogy pusztulunk,
veszünk,
Mint oldott kéve, széthull nemzetünk...!”

„Testvért, testvér, apát fiú elad...
Mégis, ne szóljon erről ajakad,
Nehogy, ki távol sír e nemzeten:
Megutálni is kénytelen legyen!”

Ezután siettünk Aggtelekre. Kevés várakozás után be is jutottunk a világhírű barlangba. Amit ott láttunk azt elmondani nem lehet, azt látni kell. A természet csodáit egy órán át nézhettük. A szakszerű vezetőnk csak fokozza a látványosság érdekességét.

A Jósza-fő-i tengerszem látványa mindenkit megállított egy rövid időre.

Az Alföldön élő emberekre az itt látott növényzet és környezet elbűvölő erővel hatott. Ezután a hosszú úton hazafelé még ki-ki a szomszédjával értékelte a látottakat.

Köszönjük a Polgármester Úrnak, hogy ismét kaptunk támogatást erre a kirándulásra is. Jó volt látni, hogy több család (unokák, nagyapák) most is együtt, az értékes szórakozás módjáról tettek tanúságot példás viselkedésükkel.

D. Kiss Sándor
kirándulás vezető

Művelődési Ház - Könyvtár

BEMUTATKOZÁS

A nevem Benedek Erika, 1973. június 17-én születtem Szarvason. Édesapám Benedek István rokkantnyugdíjas. Édesanyám Benedek Istvánné a helyi Polgármesteri Hivatal dolgozója. Öcsém, Benedek István sorkatonai szolgálatát teljesíti Szentesen.

Tanulmányaimat a békésszentandrás Általános Iskolában kezdtem. Középiskolámat a szarvasi Vajda Péter Gimnáziumban végeztem és 1991-ben érettségiztem. Majd a debreceni Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskolára jelentkeztem, és 1994-ben diplomáztam. Ezt követően munkába álltam. A helyi Általános Iskolában voltam napközis nevelő, majd egy évig harmadikos osztályfőnök. Munkám mellett az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola levelező tagozatán, művelődésszervező szakán tanulok.

1997. szeptember 1-jétől a békésszentandrás Művelődési Ház és Könyvtár vezetője vagyok.

Tisztelt Lakosság!

Segítségüket szeretném kérni a Könyvtár könyvtárolmányának rendezésében és leltározásában. Kérem legyenek szívesek minden könyvtári könyvet visszaszolgáltatni.

Együttműködésüket előre is köszönöm.

Benedek Erika

KEDVES GYEREKEK!

1997. október 3-án 15 órától zenés mesejátékot nézhetnek meg a Művelődési Házban Varjú doktor újabb meséi címmel.

Jegyár: 120 Ft

Mindenkit szeretettel várunk!

A HUNYADI JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA HÍREI

Tanévkezdés Békésszentendrén

A Hunyadi János Általános Iskola újabb tanévet kezdett. Szeptember elsején 390 tanulóval népesült be, az udvar frontja felől is megszépült iskola. Jövőre, az 1998-99-es tanévtől kezdve, a NAT által előírt helyi tanterv lép életbe iskolánkban, amelynek kidolgozása a végéhez közeledik. Oktató, nevelő munkánkat az idén is, és az elkövetkezendő években is szeretnénk szinten tartani. A gyerekek tudását, tájékozottságát bővítik a különféle délutáni elfoglaltságok. Lehetőségük van hangszertanulásra, néptáncra, társastáncra, számítógépes ismeretek elsajátítására, énekkarra és egyéb szakkörö-

kön való részvételre. Mivel erkölcstant külön tárgyként nem tanítunk, ezen a téren nagy segítséget jelent a római katolikus illetve református hittanoktatása. Mivel az iskola anyagi keretei szűkösek, szeretnénk 1997. október 25-én jótékony-sági vacsorát, bálát rendezni, amelynek bevételét a számítógéppark fejlesztésére és jutalomkönyvek vásárlására fordítanánk. Az oktatás, a nevelés és maga a tanulás sem létezhet szülői segítség nélkül. Csak így érhetünk el olyan eredményeket, amelyek mindenkit meglelégedéssel töltenek el.

-P-

Újra sakk

Nem pihentek a békésszentandrási kis sakkozók a nyáron sem, és már az őszi versenyszezont is elkezdtek. Folytak a mérkőzések Ajkán és Kunszentmiklóson is a hétvégén. Ajkára, a háromnapos viadalra Csipai Levente 5. osztályos és Molnár Gábor 4. osztályos „őreg sakkozók” indultak, Kunszentmiklóson pedig a nagyfiúkból (Korbely György, Fazekas Péter, Majzik Viktor) álló csapat és az alig iskolás picik (Szalai Eszter 1.o., Molnár Katalin 2.o., Tóth György 3.o.) fogtak játszani.

A nyarat is sakkozással fejezték be ezek a gyerekek, hiszen végigjátszották az augusztust. A Szarvason megrendezett Szent István Kupán Korbely Zsolt az alsósok közül a második legjobb lett, Korbely György pedig az összesített gyerekversenyn az ötödik helyet érte el. Molnár Gabi és Csipai Levente pedig az országos selejtezőn képviselte iskolánkat Budapesten. Az ötnapos viadalon az ország legjobb hat sakkozóját választották ki korosztályonként. A fiúk korcsoportjából 78-an mérkőztek ezért a címért, ők egyelőre még csak a

középmezőnyben végeztek, de megvan rá a lehetőség, hogy jövőre is még ugyanebben a korcsoportban asztalhoz üljenek. Gyönyörű környezetben játszhattak egy hetet azok a gyerekek is (Molnár Katalin, Molnár Gábor, Csipai Levente), akik a túristvándi vízimalom mellé mentek saktáborba. Ebben a gyönyörű fekvésű szabóesi kis faluban alig nyolcvan járnak iskolába, és a sakkozás tudományával heti 4 órában már első osztálytól kezdve ismerkednek a gyerekek. Így nem csoda, ha alsós lánycsapatuk országos második helyen végez évek óta, többen közülük pedig az országos döntő helyezettei. Volt mit tanulni tőlük.

Az új tanévben is lesz lehetőség csatlakozni a sakkozók táborához. Újra indul a sakksakkör kezdőknek és haladóknak egyaránt. Hetente egy alkalommal délutánonként, kétórás foglalkozásokat tart Patkó Lajos sakkoktató. Jelentkezni a Hunyadi János Általános Iskolában lehet Molnár tanár néninél. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

Molnár Józsefné

A jövő a gyermekeinké

Mint ismeretes, szívügyemnek tekintem a számítástechnika oktatását, mivel ez a jövő. Tetteim mozgatórugója, hogy esélyt kapjanak tanulónk az ez irányú tudás, ismeret megszerzésére. Jelenlegi, teljesen elavult gépparkunk csak a minimális alapok lerakására alkalmas. A tavasz folyamán a községben 5 helyre helyeztem el gyűjtőedényeket:

A jövő a gyermekeinké.

SEGÍTSÜK ŐKET!
A kevés is lehet sok!

felirattal.

Itt az újság hasábjain keresztül is szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik tehetségükhöz mértén hozzájárultak a gyűjtéshez.

Külön köszönet illeti az 5 vállalkozót illetve alkalmazottaikat, akik megengedték, hogy elhelyezzem az üvegeket.

Sovány István (Zöldséges - 6879 Ft)

Hévizi Róbert (Pergamen - 3013 Ft)

Jelen Tibor (Videotéka - 3537 Ft)

Lázár Mihályné (Virág - 1786 Ft)

Melisiné Kati (Melis pékség - 4418 Ft)

Az eredmény: 19.633 Ft

Az összeg felhasználásáról egy későbbi számban beszámolok.

Tóth Zoltánné

Ajánljuk MAGunkat!

Őszi vetőmag ajánlatunk:

Őszi búza * őszi árpa * triticales * lucerna

Vállalunk:

- vetőmag tisztítást és csávázást
- őszi talajelőkészítést
- kukorica és napraforgó betakarítást

Felvásárolunk nyers lucernamagot.

Cím: MEZOMAG Gmk.

Vetőmagüzem

Szarvas, Szentesi út 5. km-kő, Kákai major

Telefon: 66/312-376, 30/455-364

TOP VIDEO SHOP

Augusztusi sikerlista

- Space Jam - Zűr az űrben
- Elvált nők klubja
- Visszaszámlálás
- Bátrak igazsága
- Ne légy barom 2.
- Megoldatlan egyenletek
- Járvány
- Első számú közellenség
- Invader
- Pocahontas 2.

Szeptemberi megjelenések

- Notre dami toronyőr
- Timon és Pumba 2.

- Fészkes fenevadak
- Siralomház
- Fargo
- Csiniababa
- Elnökcsesemete
- Tükröm, tükröm...
- Larra Flynt - a provokátor
- Támad a mars

Októberi előzetes

- Szép kis nap
- Mindhalál
- Ámokfutók
- A rajongó
- Sleepers - Pokoli lecke

...és még további újdonságokkal várjuk kedves kölcsönzőinket!

Októberben újra kettőt fizet hármat vihet akciót!
TOP VIDEO SHOP Békésszentandrás, Hunyadi u. 7.

GONDOLKODÓ

Már megint kiskorúnak, mi-több tudatlannak néznek! - jut eszembe nap mint nap olvasva az újságokat, hallgatva a rádió és nézve a televízió hírműsorait. Valakik azt hiszik, hogy nem ebben az országban élek. El akarják velem, velünk hitetni azt, ami nem úgy van. A fehérről hogy fekete, a feketéről hogy fehér. Óriási sikerpropaganda az egész hírközlés. Szöges ellentétben áll a mindennapok tapasztalataival, szűkebb és tágabb környezetem állapotával. Ilyenkor jut eszembe a következő vicc: A váratlan időpontban hazaérkező feleség férjét egy hölgy társaságában az ágyban intim helyzetben találja, s felkiált: - Jóska, már megint megcsalsz? A férj pedig értetlenkedve válaszolja: - Ugyan anyukám! Hát kinek hiszel te, nekem vagy a szemednek?

Hírszerkesztő és kormányzó uraimék is úgy gondolják, mi vagyunk a naiv feleség. Nézzünk csak néhány példát. Folyik az átvilágítás. Évek óta igyekeznek belénk sulykolni, hogy az „ügynöktörvénynek” csak két igazi érintettje van. Az egyik Csurka István - aki bevallotta -, a másik Torgyán József, akire mindenképpen szeretnék volna rákenni. Nem sikerült. Bírósági határozat van az ellenkezőjéről. Ennek ellenére tovább folytatódnak a célozgatások. Vannak persze ellenkező oldali bizonyított érintettek, akik - a beállítás szerint - azok ugyan, de „na és?”. Náluk nagyobb erkölcsi érzéke volt Júdásnak, aki látva árulása következményét tudta

mit cselekedjen. Pedig ő „csak” egyszer követte el a bűnt. Érintett urak és hölgyek viszont folyamatosan évekig, évtizedekig járultak hozzá hazánk leigázásához kelet felé, most pedig nyugatra ajánlgat-

Ezek után döntse el mindenki, elmegy-e majd novemberben szavazni, s hogyan szavaz. S ha már a szavazásnál tartunk, még egy érdekesség. Szeptember elején Nagykanizsán polgármester választás volt. Nyert

Arra a kérdésre, melyik pártra szavaz, 855-en az FKGP, 339-en az SZDSZ, 317-en a MIÉP, 261-en az MDF, 233-an az NDP, 193-an az MDNP, 109-en a FIDESZ és 101-en az MSZP mellett döntöttek. A

A gazdálkodó szervezet megnevezése	Termőföld-tulajdonszerzési lehetőségek a népszavazási kérdések megszavazása esetén:		
	Az ellenzék kérdései szerint	A kormány kérdései szerint	Megjegyzés
1. belföldi természetes személy	nem tárgyalja	termőföldet szerezhet	1. kérdés
2. külföldi természetes személy	nem szerezhet termőföldet	nem szerezhet termőföldet	2. kérdés
3. belföldi jogi személy - a tulajdonos belföldi	nem tárgyalja	termőföldet szerezhet	1. kérdés
4. belföldi jogi személy - a tulajdonos külföldi	nem szerezhet termőföldet	termőföldet szerezhet	1. kérdés
5. külföldi jogi személy - a tulajdonos külföldi	nem szerezhet termőföldet	nem szerezhet termőföldet	2. kérdés
6. külföldi jogi személy - a tulajdonos belföldi	nem szerezhet termőföldet	nem szerezhet termőföldet	2. kérdés

ják a magyar termőföldet. Egy tál lencséért - mint Ézsau a Bibliában az elsőszülöttséget. Aprópó termőföld. Megkezdődött az aláírásgyűjtés a népszavazás kiírására. Először mindennek elmondták a kezdeményezőket, majd a kormány is népszavazást kezdeményezett. Igaz más kérdésekkel, hogy a „megvezetettek” által tovább árulhassa az ország még utolsó magyar kézen lévő vagyonát. Álljon tehát itt egy jogászok által készített táblázat a két kérdésfeltevés közötti különbségről.

a kormánypárti jelölt. Napokig volt ezzel tele a „közszolgálati”. Elgondolkodtam. Vajon ugyanez a sajtó, ennek 95%-a miért nem adott ugyanilyen nagy csinadrattával hírt azokról a közeli választásokról, ahol az ellenzéki jelöltek nyertek?

Vagy arról az augusztus 20-i ópusztaszeri próbavoksolásról, ahol egészen más eredmények születtek. Csak érdekességképpen néhány érdekes adat erről. Részt vett 2867 fő, közülük 2811 állítja, elmegy jövőre szavazni.

METÉSZ 80, a KDNP 74, a Munkáspárt 26, az Agrárszövetség 24 szavazatot kapott. Hogy is van ez? Kérdezhetjük a TV műsorral. A hír csak akkor hír, ha a kormánypártoknak kedvez, egyéb esetben nem? Ez a közszolgálati, tárgyilagos hírközlés. Bravó!

E gondolatok jutottak eszembe, figyelve a hírműsorokat. Csak egy dolog lebeghet ezek után a szemünk előtt, ne hagyjuk naiv feleségnek nézni magunkat. Gondolkojunk, s gyűjtsük a tapasztalatokat.

-mi-

KOÓS SHOW

Koós János
Pálfi Péter, Havasy Viktor és Bánki Péter
műsora

1997. szeptember 26-án 18 órakor
látható a Művelődési Házban.

Jegyek a Könyvtárban és a helyszínen kaphatók.

Ára: 400 Ft

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

SZARVASPRESS

NYOMDAIPARI, KIADÓI, KERESKEDELMI BT.

Vállaljuk:

termékismertetőket, szerelési útmutatókat, jótállási jegyek, címkék, plakátok, szórólapok, levélpapírok, borítékok, meghívók, névjegykártyák, prospektusok, ügyviteli nyomtatványok, tömbök (sorszámozva is),

kis példányszámú könyvek, jegyzetek stb.

elkészítését, szolid áron, rövid határidővel.

Szarvas, Kossuth u. 68-74.

Tel./fax: (66) 313-144/19

„Mert a mértékletesség és a lelki békesség az éték legjobb fűszere”

Szeptember a jó lekvárfőzés hónapja. Hagyományos módon, üstben is készíthetjük ezt a finom csemegét, de meg lehet próbálni a könnyebb változatát is, melyet eleinte én is kételkedve fogadtam. Lekvárfőzés kavarással nélkül! - ki hallott még ilyet! Íme a recept! 5 kg szilvát kimagozunk, hibátlan zománcú lábasba teszünk. Tetejére 5 evőkanál cukrot szórunk, megöntözzük 5 kanál 10%-os ecettel. Egy éjen át állni hagyjuk. Másnap felfőzzük, forrás után takarékra vesszük és 5-6 óra múlva készen lesz. Megkavarni nem szabad! Végén mikor majdnem a felére besűrűsödik összekavarjuk és forrón üvegekbe tesszük. Halottam olyat is, hogy tepsiben sütik a fenti recept szerint. Nagyon jó ételt készíthetünk a tökfélékből, ha megtöltjük. Különösen fonom a töltött padlizsán, de a gyenge tök, a cukkini is pompás csemegé. Hozzávalók: rizs, 1 zöldpaprika, 3-4 paradicsom, 1 hagyma, 1-2 gerezd fokhagyma, 1 sárgarépa, só, cukor, ételízesítő, olaj, margarin, 1 tojás, tejföl (gomba). A lehéjazott, félbevágott, kibelezett tökfélét

félpuhára főzzük. Az olajon rizst, sárgarépakockákat (esetleg gombát) párolunk, sóval, ételízesítővel fűszerezve és a főzőlével felöntve. Ez lesz a töltelék, melyet a mártással ízesítünk. A hagymát, az apróra vágott zöldpaprikát és az előzőleg forró vízbe mártott, lehéjazott paradicsomokat összekeverjük. 1 evőkanál cukorból karamellt készítenek, olajat öntünk hozzá és a paradicsomos keverékkel lassú tűzön sűrű mártássá főzzük fedő alatt. A kivajazott jénaiba helyezzük a tökfélét, megtöltjük rizzsel, az esetleges többletet mellé tesszük. Rákenjük a mártást, fokhagymás tojásos tejföllel megöntözzük, lefedjük és a sütőben átsütjük.

Érdekes, finom íze van a káposztás pogácsának, melyet legelőször Kárpátalján ettem. Ott azt mondták tréfásan, hogy már Árpád apánkat is ezzel kínálták, azért jöttek erre a magyarok. Dolhán, a Vereckei-hágótól kb. 40-50 km-re készítette egy néni udvari sütőkemencében, a követke-

ző recept szerint. Fél kg-nyi káposztát megpárolunk. Apróra reszeljük, 15-20 percig sóban áll, kevés olajon lassú tűznél megpároljuk. Cukorral, borssal, ecettel ízesítjük. 30 dkg lisztet 10-12 dkg vajjal eldolgozunk. Fél dl tejben 3 dkg élesztőt megfuttatunk, fél maréknyi liszttel elkeverjük, ez lesz a kófia. Ha szépen feljött a tésztahoz öntjük, 1 tojás sárgáját villával felferjük, megsózzuk, 1 dl tejfölt adunk hozzá, és ezzel együtt rugalmas tésztát gyúrunk. Megkelesztjük és kinyújtjuk. Rákenjük a káposztát és összehajtogatjuk. Még 3-szor nyújtjuk 20 percenként, hogy a káposzta jól elkeveredjen benne. Végül ujjnyi vastagra kinyújtjuk, bevagdossuk és közepes nagyságúra kiszaggatjuk. Megsodorjuk és a zsírozott, lisztezett tepsiben kelesztjük. Paprikás tojással megkenjük és forró sütőben kisütjük. Elálló, nem törik, puha marad, dobozba csomagolva szállítható, küldhető.

A 4-es tésztának ismert süteményt a hercegnő emlékére

Diána szeletnek neveztem el. Lényege az hogy egy alaptészta 4 különféle réteget teszünk. Alaptészta: 25 dkg liszt, 14 dkg vaj, 8 dkg porcukor, fél dkg sütőpor, 1 tojás felferve. Ezeket jól összedolgozzuk, 1 órát pihentetjük hűvös helyen. Kizsírított, kilisztezett közepes méretű tepsibe simítjuk és kissé elősütjük. Baracklekvárral megkenjük, erre jön a diós töltelék. 16 dkg darált diót 10 dkg cukorral, 1 vaníliás cukorral, citromhéjjal, kevés tejjel összekeverünk és lekvárra kenjük. 4 tojásból, 4 kanál cukorból, 4 kanál réteslisztből piskótatésztát készítenek és a diós töltelékre simítjuk. Közepes tűznél majdnem készre sütjük. Most jön a negyedik réteg, a máz. 1 tojás fehérjét 12 dkg porcukorral egy kanálka citromlével sűrűre keverjük. (Kézzel kb. fél óra, a gépi habverő itt igazán nagy segítség.) Bevonjuk a mázzal a tésztát és a langyos sütőben megszáritjuk. Csak hidegen szeljük fel. Kellemes csemegézést kívánok.

Bódi Mária

Török Zsófi

Ellenség minden

Az iskolában
csúnya csend.
Ellenség minden;
A tábla fent,
és lent a pad,
a könyv, radír
az írkalap,
a fal és rajt'
a tarka kép,
az ablak és a
kandi ég,
a biztató, vig
napsugár,
sok kisgyerek,
s a nagy tanár.

Olyan gyászos lett
e szép világ...
MIÉRT?
Egyest kapott a
kisdiák.

GYERMEK SAROK

Idegen ötletből írta: Szirmal Marianne

A bükkfa-naptár

- Gyönyörű nyarunk van, sokkal hosszabb, mint más években - mondogatták az emberek örömmel, városban és falun egyaránt. Gyerekek, elmesélem nektek, hogyan tudott egyszer a nyár makacsul ellenszegülni az Ősznek. Amikor közelgett az ideje annak, hogy a Nyár leveles pompázatos tarkaságát, meglátogatta őt utóda, az Ősz, és így szólt hozzá:
- Ide hallgass, Nyár, a te időd nem sokára lejár, át kell adnod az uralmat nekem.

A Nyár tudta, hogy rövidesen meg kell válnia az évszakok trónjától, de mindent el akart követni, hogy uralmát az emberek örömeire meghosszabbítsa. Ezért így válaszolt:
- Felszólításodat tudomásul veszem, ám úgy gondolom, túlságosan korán jöttél, még nem érkezett el az idő. Látod azt a bükkfát amott az erdőszélén? Ez legyen a naptárunk. Most még zöldek a le-

velei, de ha majd elsárgultak, lemondok, átadom neked az uralmat.

Az Ősz hosszan szemlélte a bükkfát, azután bólintott, és azt mondta:
- Jól van, Nyár. Beleegyezem, hogy a bükkfa legyen a naptárunk. Mindennap idesétálok ellenőrizni, sárgulnak-e már a levelei.

Igy is lett. Az Ősz pontosan eljött a délelőtti mindig ugyanazon órájában, és jobbról-balról szemügyre vette a bükkfát. Ám a ravasz Nyár is figyelte a fát. Ha sárguló levelet látott rajta, azonnal letépte, azután az erdő többi bükkfájáról zöld levelet hozott és megsárgultnak a helyébe ragasztotta.

Csak hogy egyre több lett az őszi levél, így a Nyár munkája folyton szaporodott. Ezenkívül állandóan rettegett, hogy az Ősz észreveszi a turpisságot.

Egy ködös-borús napon aztán megtörtént a baj.

A Nyárnak idős kora miatt romlani kezdett a látása, és véletlenül tölgylevelet ragasztott a bükkfára. Persze, az Ősz azon nyomban rájött a csalásra, s azt is észrevette, hogy mindegyik zöld levél ragasztva van.

Elégedetlenül csóválta hát a fejét, és azt dörögte:

- Rászedtél Nyár, hogy meghosszabbítsd uralmadat. De ennek most vége! Lejárt az idő, én ülök az évszakok trónjára izibe!

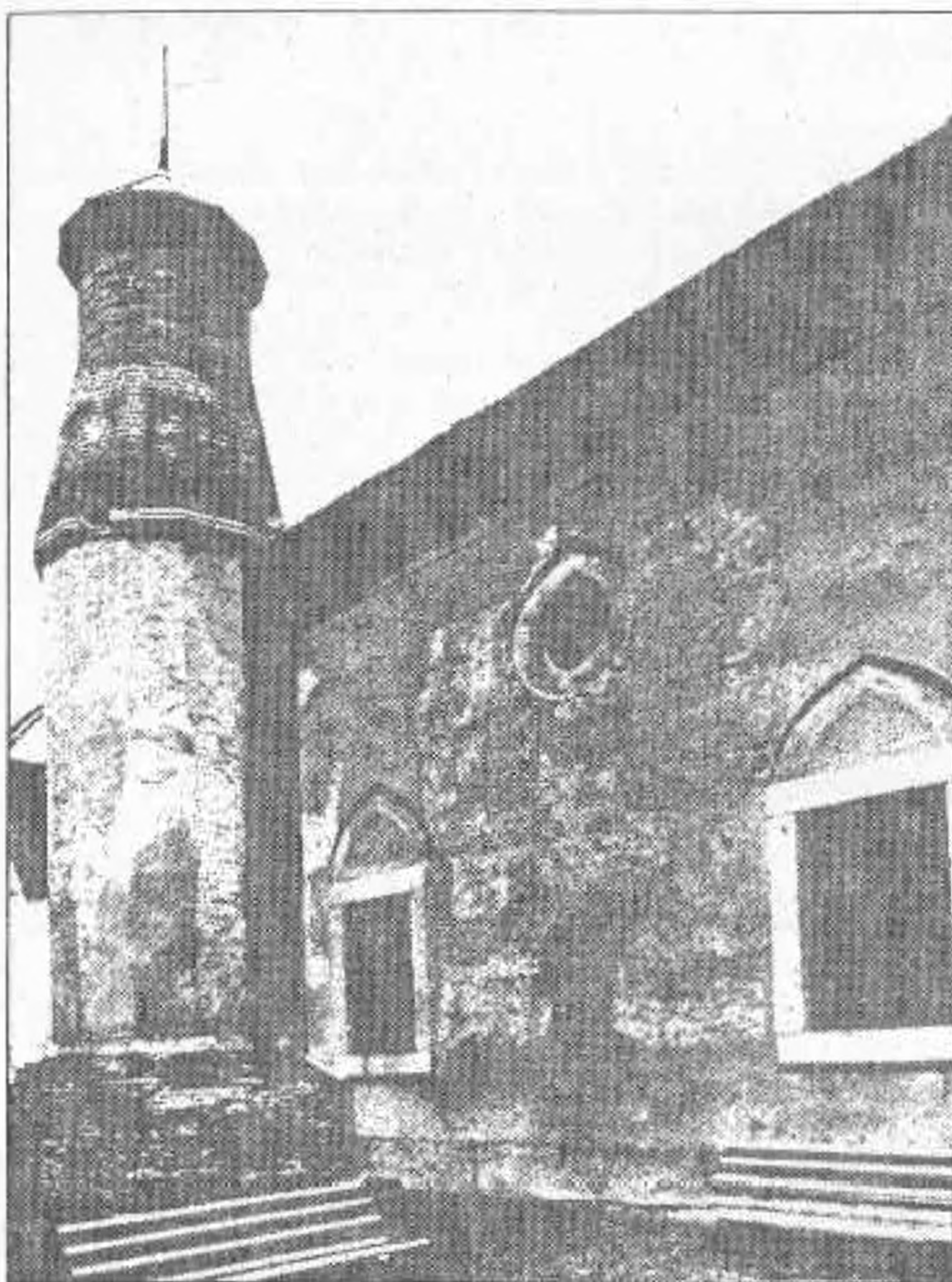
Azzal fogta a leveleket és letépte őket a bükkfáról. Ettől a perctől kezdve a többi fa is hullatni kezdte levelét.

- Itt az Ősz - mondták az emberek, és fázósan összehúzták a kabátjukat.

A Nyár kacagva, boldogan lépett le a trónról. Hiszen azzal, hogy megrézfálta az Ősz, nem ártott senkinek, viszont örömet szerzett az embereknek.

Üdvözlét Szigetvárról, a „Kisváros”-ból!

A vár dzsámija

A filmsorozat nyomán országosan ismertté váltak a városka hangulatos utcái, épületei. Nekünk, magyaroknak az 1566-os török hadjárat óta az önfeláldozó hazaszeretet szimbólumát jelenti Szigetvár.

A város központja a Zrínyi tér. Műemléki szempontból a legértékesebb építménye a plébánia-templom. Eredetileg Ali pasa dzsámija volt, 1568-ban épült. 1788-ban homlokzatához barokk tornyot építettek és a múlt században szentéllyel bővítették. Bal oldalán három szárnnyal rendelkező vakablak látható. Bent orgonakarzat, hatalmas négyzetes tér, kupoláját a kor legnevesebb festője, Dorffmeister István alkotta díszíti: Zrínyi kirohanását és Szigetvárnak a törököktől való visszafoglalását ábrázolja.

Rövid szemlélődés után furcsa érzése támad az embernek. Mint ha valami kettős hatás érne! Szármárhátíves fülkék, díszes sztalaktitok, és fölötté a barokk freskó... - a két kultúra hatása az, amely itt e zárt, félig kockaszerű térben erőteljesen érvényesül. A templom mellett századunk tragikus eseményeinek emlékmű-

veit láthatjuk. Az első világháború 200 körüli hőseit öröközte meg a 3 oldalú emlékoszlop. A második világháború áldozatait márványtáblákon olvashatjuk. Az eltűntekre, a temetetlenekre a néma harang emlékeztet. Az 1956-os hőseket „egy nagy darab kő” idézi, melyhez hasonlóan a kivégzése előtt beszélt Asztalos István forradalmár. A tér jellegzetessége az oroszlanos Zrínyi Miklós-emlékmű. A vörösmárvány talapzaton álló oroszlan ágyúcsőre és félholdas zászlóra tapos. Alatta Vörösmarty epigrammája olvasható. Gerendai István alkotását 1878-ban avatták fel, igaz akkor nem volt kerek évfordulója Zrínyi halálának.

Ez a város így adózott egyúttal '48 emlékének is.

(A mohácsi csatamezőn 1976-ban avatták fel a kopjafákat a 450. évforduló és ama másik évforduló emlékére. Hogy az akkor mennyire nem pénzkérdés volt!...)

A tér egyetlen modern épülete az Oroszlán Szálloda, mely az egykori postakocsi-állomás és fogadó helyére épült. Vele szemben

egy szép romantikus lakóházat láthatunk. Helyén egykor Török Bálint (lakó) háza állott, melyben 8 évig szolgált Tinódi Lantos Sebestyén. Itt töltötte gyermekkorát Istvánffy Miklós történész, aki a leghitelesebben leírta a vár-ostromot. A városka igazi nevezetessége a vár. A főtérről északra haladva a Vár utcán át érhetjük el az Almás-patakot. A híd a déli várkapuhoz vezet. Külsőjében a XVI. századi végvár formáját mutatja. Kb. 6 kh területet zárnak körül a 8 m magas, 3-4 m széles várfalak.

A Vármúzeum gazdag leletanyag bemutatásával tárja elénk a múlt emlékeit.

Zrínyi előre tudta a véget, de elhatározásához, alig 2500 emberével hű maradt: életük végéig védik Szigetet. 1566 nyarán támadta meg a várat Szulejmán szultán 50.000 kitűnően felszerelt katonájával. Elsőnek az Újvárost, majd az Óváros, később a Külsővárat foglalták el. Végül a mocsár lecsapolásával megpecsételődött a várvédők sorsa. 1000 aranyat szabad elvonulást biztosítottak volna annak, aki Zrínyit megöli. De az ilyen és hasonló, nyílveszőre tűzött üzeneteket hiába küldözgették. Egy hónapi szakadatlan küzdelemben

(végül már ivóvíz nélkül!) Zrínyi maroknyi seregével kitört a várból és utolsó csepp véréig harcoltak. Szulejmán közben meghalt a várfalak közelében. A győzelem emlékére emelt dzsámiban, melyet 20 nap alatt építettek fel, már csak az elhunyt uralkodóra emlékezhetek a törökök, akik 122 évig „vendégeskedtek” a lepusztult városban. Zrínyi Miklós szobrát Somogyi József készítette. Talapzatán a költő Zrínyi sorait olvashatjuk. „Mint Hektor Trójának, úgy én Szigetvárnak, erős őrzője voltam.”

Bent a városban még megnézhetjük az egykori Korániskolát, és a Makovecz Imre által tervezett Vigadót, tornyaiból szép kilátás tárul elénk. A kaposvári úton a Török-Magyar Baráti Társaság által létesített emlékpark központi alakja II. Szulejmánt ábrázolja. Egyes feltevések szerint itt temették el a belső szerveit, majd testét bebalzsamozva Sztambulba szállították.

A vár körül szép sétautak, termálfürdő, sportpályák, tavaeskák várják a látogatókat, mert „A lelkes eljár ősei sírjához, s a régi fényét gyűjt új szövőtetek.” Üdvözléssel.

Bódi Mária

NINTEN-DÓZIS

Köszöntök mindenkit a szeptemberi rovatunkban. Itt az ősz a nagy magolások, dolgozatok és puskák írásának ideje. De ha egy kis szórakozásra vágytok (mi az hogy kicsi...ha..ha), akkor gyertek el a Kölcsonzöbe. Fantasztikus sok új játék érkezett. Sajnos helyhiány miatt részletes leírást nem tudok közölni, de ne szomorkodjatok, mert a játékokat élőben egyenesben kipróbálhatjátok. Tehát következzenek a rövid, célratörő, sokatmondó leírások. Az első játék a True Pinball. Egy fantasztikus flipper játék. Négy pályán játszódik különböző kamerabeállításokkal, humoros kísérelőzenével és digitalizált jelenetekkel. Minden flipper rajongónak ajánlom. (Naná, hogy ajánlom, mi az hogy!) Kettő, azaz két darab verekedős, bunyós játék érkezett harciasabb játékosainknak. A Killing Zone és a Tobal No. 1. Tettvágytól buzgó játékosainknak ajánlom a nagyszerű Loaded akció já-

ték folytatását a RE-Loadedet. Háromdimenziós ügyességi játékok buzgó nyüstitőinek érkezett a Kockás Fülű Nyúl..... elnézést a Jumping Flash 2. (Bizonyára azért tévedtem, mert a Jumpingben is egy hőbortos nyulat kell irányítani.) Ennyit tehát a játékokról, de következzen egy rég elfeledett dolog a sikerlista:

1. International Soccer 64
2. Worms
3. Super Mario Kart 64
4. Killer Instinct Gold
5. Road Rush
6. Command Conquer
7. Tomb Raider
8. Die Hard Trilogi
9. True Pinball
10. Soviet Strike

Ui. Lapzártakor érkezett a hír, hogy hamarosan várható a nagyszerű stratégiai játék, a Warcraft 2.

Kellemes tanulást és pihenést kíván:

Tom

FEJEZETEK BÉKÉSSZENTANDRÁS SPORTTÖRTÉNETÉBŐL - XXVIII. fejezet

Mit hozott a II. csabai döntés

Amint azt az előző fejezetünk záró soraiban olvashattuk, az 1971-72-es labdarúgó bajnokságban, csak a bajnoksapat neve vált ismertté. A kieső csapatokat még ezután találják meg a zöldasztalnál. Amelyről bővebben a következő sorokban olvashatunk, Mrena Mihály edző (és elnökegi tag) a Békés Megyei Népújsághoz írt panaszos levelében Hol kereszük igazunkat? címmel. „A Békésszentendrasi Hunyadi M. sportkör vezetősége nevében 1972. augusztus 3-i dátummal - Mrena Mihály a következő levelet intézte szerkesztőségünkhöz, amelyet az alábbiakban szó szerint közlünk: A szocialista sport erkölcsi tisztasága érdekében kérjük a Békés Megyei Népújság segítségét, hogy a bajnokság, illetve a kiesés ne a zöldasztal mellett dőljön el, hanem a zöld gyepen. A Békésszentendrasi Hunyadi SK. olyan falba ütközött a megyei labdarúgó szövetséggel szemben, mint amikor a nagy hal bekapja a kicsit és ez ellen tenni nem lehet. Többek előtt ismeretes, hogy a megyei I. osztályú bajnokságban a Dobozi TSZSK csapata jogtalan előnyt szerzett, a többi csapatokkal szemben a szabálytalan átigazolásokkal, mégpedig Kiss Gábor, Marosvölgyi István és Nagy Ferenc játékosokkal, akikkel erősíteni tudott. A nevezett játékosok a Szarvasi Spartacus SC. és a Főiskola SC. egyesülése (fúziója) után az újonnan létrejött Főiskola Spartacus egyesületébe kérték átigazolásukat, amit a területileg illetékes - az MTS szarvasi tanácsa - központilag nyilvántartásba vett. (MLSZ - 1971/14. sz. közlönye szerint). A nyilvántartásba vétel után - a szabályok és jog szerint - ezzel igazolt játékosok lettek a Főiskola Spartacus egyesületben. A dobozi sporttársak közbenjárására a megyei labdarúgó szakszövetség 56/1972. sz. levelében közölte a szarvasi TS-sel hogy tárgytalanította az átigazolásokat. Ehhez pedig nem volt joga - még akkor sem, ha a játékosok időközben megdöntötták, hogy más sport-

egyesületben kívánnak játszani. Ezek után új átigazolási lapok kerültek kiállításra és ismételten aláírásra, most már Doboz csapatához. Sportegyesületünk 1972. április 16. óta, óvást jelentett be minden olyan mérkőzés ellen, amit a Doboz megnyert, vagy döntetlen eredményt ért el, de ezeket az óvásokat és fellebbezéseket a megyei labdarúgó szövetség sorra elutasította, semmit nem mondó vagy kitérő indokok alapján. 1972. május 29. óta több esetben panasszal éltünk a megyei TS-nél ahol mind a mai napig a vizsgálat tárgya, és a válasz az volt, hogy mindaddig nincs kiesés, amíg nincs döntés! Azóta már megtörtént a megyei I. osztályú bajnokság sorsolása, és csapatunkat a megyei LSZ. a II. osztályba sorolta. Az országos szerveknél történő eljárásaink során meggyőződünk arról, hogy jogosak voltak óvásaink és igazunk van, ugyanis:

1. Eljárásaink során, a Szarvasi Főiskola Spartacus igazolta, hogy a nevezett játékosok az új egyesület leigazolt játékosai.
2. Továbbá a szarvasi TS igazolta a tényeket (óvásainkhoz mellékeltek az igazolásokat, de figyelmen kívül hagyták azokat).
3. E héten történő érdeklődésünkre a megyei TS-közölte velünk, hogy augusztus 4-én vagy 5-én az MTS Fegyelmi bizottsága összeül és dönt a kérdésben.

Az időhúzások és halasztások után felvetődik bennünk a kérdés: miért csak most tárgyalják panaszunkat? Aggodalmak és kétségek gyötörnek bennünket, hogy nem az igazság derül ki, hanem azok győznek, akik közelebb ülnek a tűzhöz. Kérdésünk a Népújság felé: hol keressük igazunkat, ha azok akikre ügyünk tartozik - nem a szabályok szerint járnak el. A szentendrasiak kérésének eleget téve - közöltük soraikat. Most várjuk az illetékes szervek válaszát!”

Döntött a megyei labdarúgó szakszövetség elnöksége a Békésszentendrasi - Doboz ügyben

I. döntés

Bognár István a Békés megyei labdarúgó szakszövetség főtíkára a következő tájékoztatást adta.

Az ügy sürgősségére való tekintettel (a bajnokság augusztus 13-án rajtol) a megyei labdarúgó szakszövetség elnöksége, élve a szabályok adta jogával, az első fok kizárásával, másodfokon hozta meg augusztus 7-én végérvényes határozatát. Eszerint a Szarvasi Főiskola Spartacus csapatából szabálytalanul átigazolt - Marosvölgyi István és Kiss Gábor átigazolását, és ezzel egyidejűleg a Doboz négy mérkőzésének eredményét megsemmisítették. A Dobozi TSZSK csapatát a megyei I. osztályú bajnokságból törölték, helyette a Békésszentendrasi sorsolták be.

Cikkünk és a mezőny legjobbjá: MRENA MIHÁLY

Döntés született az érintett csapatok első fordulóbeli mérkőzések elhalasztására, melynek időpontját a későbbiekben - (az első fokon eljáró fegyelmi bizottság fogja meghatározni) Marosvölgyi István és Kiss Gábor az idevonatkozó szabályok szerint hat hónapot eltiltásként kapnak.

A Dobozi Petőfi TSZSK elnökét és labdarúgó szakosztályának vezetőjét egy évre, azonban a két sportvezető büntetését egy évi próbaidőre felfüggesztették, mivel bebizonyosodott, hogy az átigazolási eljárásban jóhisze-

műen jártak el, s szabályismeretük is hiányos volt.

Az eljárást lebonyolító elnökség az MTS OT. fentebb már közölt leiratának utolsó bekezdése alapján az átigazolást végzőkkel szemben fegyelmi eljárás megindítását kérte az MTS Békés Megyei Tanács elnökétől.

Az 1972. augusztus 17-i Népújság újabb meglepő hírt közöl a B. Hunyadi - Doboz ügyrel kapcsolatban, mely a következő.

A megyei TS elnökségének végleges döntése a Békésszentendrasi - Doboz ügyben

II. döntés

Az MTS Békés Megyei Tanács elnöksége augusztus 15-i rendkívüli ülésén - a Dobozi Petőfi panaszbeadványa alapján - foglalkozott a Békésszentendrasi - Doboz ügyrel, annak a megyei I. osztályú labdarúgó bajnokságra való kihatásával. Az ügyben az elnökség a következő határozatot hozta.

1. Az elnökség a megyei I. oszt. labdarúgó bajnokság létszámát az 1972-73. bajnoki évre 20-as létszámmra emeli. Abszolút kiesőnek tekint a Békéscsabai Építők csapatát. Az I. osztályban meghagyja a Doboz, Békésszentendrasi valamint Vésztő csapatát elért eredményei alapján. (A két II. osztályú bajnokkal a megyei I. osztály tehát húszas létszámmra módosul.)

2. Az 1973-74. bajnoki évben az MLSZ határozat szerint át kell térni a 16-os létszámmra. Az elnökség felkéri a megyei labdarúgó szakszövetséget a kiírás megfelelő módosításra, új sorsolás készítésére és kiadására. A sorsolás szerinti utolsó három fordulót az MNK-selejtezők befejezése után szeptember 27.-október 10. közötti időben hétközben kell lejátszani. Az óvásokban és fellebbezésekben érintett Dobozi labdarúgók és sportvezetők fegyelmi ügyében eljáró szervként továbbra is a megyei labdarúgó szövetséget jelöli meg.

3. Az elnökség elmarasztalja és a felelősségrevonás eszközölését igényli mindazon szövetség-

1972. augusztus 25-én

gi aktívák, valamint TS hivatali apparátus dolgozói felé, akik egyrészt a szabálytalan átigazolások megejtésében közreműködtek, másrészt az ügy érdemleges elintézését ennyi ideig késleltették!

4. Az elnökség felkéri a megyei labdarúgó szövetséget, hogy a megyei I. osztályban érdekelt egyesületek vezetőit, fenti ügy részleteiről tájékoztassa, elsősorban annak érdekében, hogy hasonló ügy a jövőben ne forduljon elő, s mind a szövetségi, mind egyesületi szinten a sportversenyek, bajnokságok szabályai betartásra kerüljenek. Az elnökségnek ez a határozata jogerős.

Az MTS megyei Tanácsa elnökségének végleges döntését Baranyai Kálmán az MTS me-

gyei Tanácsa főelőadója a következőkben kommentálta:

A határozatból érződik, hogy az elnökség, nem olyan szellemen hozta meg döntését, hogy „a kecske is jóllakjon, és a káposzta is megmaradjon”. Felelősségteljes vita alakult ki történetek felett és a döntés érdemi része sokkal inkább az elmarasztalás, és felelősségrevonás igénye, amelyet az ügyben vétkező ügyintézők felé támaszt, akár társadalmi, akár TS apparátusról van szó.

Az elnökség egyöntetű állásfoglalása volt, hogy ilyen ügyek a jövőben nem fordulhatnak elő, illetve mindazt, ami történt okulásul - teljes nyíltsággal és őszinteséggel - közölni kell a megyei I. osztályban érdekelt csapatok vezetőivel is. A döntés megho-

zatalánál az elnökség kényszerhelyzetben volt. Ez a kényszerhelyzet hozta azt, hogy labdarúgó sportunk számára egyáltalán nem kedvező, de ugyanakkor feltehetően az érdekelteknek megnyugtató a határozat.

Ezennel megállapíthatjuk, hogy Mrena Mihály jó helyen kereste igazunkat. Mert a Békés Megyei Népújság a nyilvánosság erejét birtokolva, utat nyitott a számkra járhatatlannak hitt, hatalmi útvesztőben.

Mellette mindvégig a talpán állott, a Szarvasi Járási Sportbizottság vezetője: Zielbauer András. A jó szomszédnak kijáró segítséget tapasztalhattuk a Szarvasi Főiskola Spartacus SE vezetőitől Székely László és Molnár László személyében.

Valójában most kérdezheti az olvasó, hogy mit is hozott a II. csabai döntés? Amely büntetés helyett inkább jutalmazott.

Összességében majdnem mindenkinek jót hozott. Most a produkció sikerült. A bűvész előhúzza a kalapból a kisnyulat. „A kecske jóllakott, a káposzta viszont szaporodott”. Az újságolvasók, akik nyomon követték az eseményeket, jól szórakozhattak. Mindez sokkal tekintélyt igazoltabb lett volna, a pár sorral följebb említett kényszerhelyzet nélkül.

Továbbra is várjuk segítségüket, észrevételeiket! Minden eddigi segítőnk tevékenységét hálásan köszönjük! Jó szórakozást, hasznos időtöltést kívánunk!

Bontovics II. Imre

Kajak-kenu

Szeptember első hétvégéjén ismét megrendezték Budapesten a Duna-maraton versenyt az élő Dunán, melyen színeinket 4 versenyző képviselte. A táv 15 km, a Margit-szigetet kellett megkerülni, közben szárnyashajók, motorcsónakok és tolatóhajók keltette hullámokon kellett keresztülvégődni a kajakosoknak. Ez igazi élményt és nagy kihívást jelentett a mi versenyzőinknek, akik a tükörsima vízhez szoktak, így a hajóban maradásra is nagyon oda kellett figyelni. Az egyes korosztályokat együtt indították a serdültől a felnőttig, így volt olyan versenyszám, ahol több mint száz hajó indult. Versenyzőink eredményesen szerepeltek, két bronzérmet szereztek az erős mezőnyben.

Eredmények

K-2 ffi felnőtt 15 km - 3. Szabó Tamás - Nagy Károly
K-1 serd. fiú 15 km - 3. Szitó Ákos
K-2 ffi ifi 15 km - 10. Krajcsóvics György

A kajak-kenu szakosztály életéhez kapcsolódik az a hír, hogy szakosztályunk volt versenyzője Bakula Tünde quadtriathlonban igen szép eredményeket ért el az idén.

Olvasóink előtt nem biztos, hogy ismerős ez a sportág, ezért elmondom, hogy a triatlon sportágat kiegészítették még kajakozással, így 2,5 km-t kell úszni, 10 km-t kajakozni, 50 km-t kerékpározni és végül 20 km-t futni. Ezen távok teljesítése önmagában is nagy teljesítmény, hát még ha egymásután folyamatosan kell teljesíteni azokat.

Tünde tavaly indult először ilyen versenyen és az idén egészen kiemelkedő eredményeket ért el. Júniusban Dunaújvárosban megnyerte a magyar bajnokságot, ami Európa-kupa futam volt, majd Csehországban második lett. Végül most szeptember elején Lengyelországban ismét első lett és összetettben is megnyerte az Európa-kupát. Gratulálunk ezekhez a kiváló eredményekhez és büszkéek vagyunk Tündére, aki több évig nálunk kajakozott és a mostani versenyekre is többnyire nálunk készül.

Sok sikert kívánunk neki a szeptember végén Ibizán rendezendő Világbajnokságon, ahol remélhetőleg folytatja idei nagyszerű szereplését és megnyeri majd a Világbajnokságot.

SPORT

Kézilabda

Egy év után az utánpótlás csapat ismét indult a bajnokságban. Ez a csapat most alakult, többsége most kezdett el kézilabdázni, ezért idő kell, hogy eredményeket érjenek el.

Az első mérkőzésen itthon Gyula csapatától 18-26-ra kikaptak. A gólok zömét két rutinos játékos, Patkó Henrietta és Kozák Györgyi (6-6) lőtték.

Az első fordulóban a felnőtt csapat mérkőzését a Békéscsabai FDSE ellen szeptember 13-án játszották le. A második fordulóban az utánpótlás és a felnőtt csapatnak más ellenfélhez kellett utazni.

Ifjúságiak

Medgyesegyháza - Békésszentandrás 32-13 (17-9)

Hunyadi: Urbancsok É. - Asztalos O., Szucsán N., Kiss K. (1), Szilágyi K., Patkó H. (2), Kozák Gy. (9), Szopka Sz. (1). A Medgyesegyháza együttese igen jó játékerőt képviselő csapat, így a mi alakuló csapatunknak nem sok esélye volt a mérkőzésen.

Felnőttek

Székkutas - Békésszentandrás 15-23 (7-11)

Hunyadi: Lóré (2) - Csík M., Hangyás T. (3), Benedek E., Szopka Sz. (4), Kozák Gy. (6), Sinka A. (5), Szucsán N., Kiss K., Hali O. (2), Turna É. (1).

Sérülés miatt hiányzott a csapatból Egriné Kovács Andrea, de több új (rég) játékoskal kibővült csapat jó játékkal végig vezetve magabiztos győzelmet aratott. Különösen értékes ez a győzelem, hiszen hosszú idő óta ez az első vidéki győzelem ennek a csapatnak.

Apáti N. Ferenc véleménye szerint a csapat jól játszott. Önbizalmat adott a lányoknak ez a vidéki győzelem. Remekül betartották a taktikai utasításokat és a játék is biztató volt.

Sajnos a sérültek száma is megnőtt, Benedek Erikának húzódása van, Csík Melinda pedig a kollégiumban leesett a lépcsőről. Remélem, hogy mihamarabb meggyógyulnak és a csapat rendelkezésére állnak, mert egymásután nehéz mérkőzések következnek.

Várjuk a mérkőzésekre a szurkolókat, buzdítsák a lányokat, és remélem, hogy még sok szép sikerben lesz részünk.

Ízelítő Kishegyes íróinak munkásságából

Mint olvasóink előtt ismeretes, községünk testvértelepülése a ma Jugoszláviához tartozó, a telecskai dombok között meghúzódó Kishegyes. A község igencsak gazdagon „termette” az író embereket, gazdagítva a magyar, illetve a vajdasági magyar irodalmat. Közülük a két világháború között talán legnépszerűbb és legolvasottabb Cziráky Imre, aki a népies novella nagy művésze volt. Most indítandó sorozatunkban a Mihál bácsi levelei című novellafüzérét, annak részleteit szeretnénk mindnyájuk szórakoztatására bemutatni. E műveket Gárdonyi Géza Göre Gáborának szellemében írta. Mihál bácsi a bölcs, furfangos, talpraesett bácskai parasztember karakterét mutatja meg számunkra. Eleinte talán kicsit nehézkes olvasásúnak tűnő, ízes paraszti stílusban, azonban ha olvasása közben ráérzünk az ebben rejlő finomságokra, igazán szórakoztatóvá, pihentetővé, kedélyessé válik. Kívánom, hogy olvasóinknak szerezzenek e novellák kellemes, kacagtató perceket. Jó szórakozást kívánok!

Molnár Imre Zoltán

Cziráky Imre

Mihál bácsi levelei

I.

Négy szárma*, négy angyal, meg egygy vínasszony

Van énnekem egygy ángyom, de fölér kettővel.

Hogy hunnan ángyi, azt nem tudom se én, se ő, de retent tartjuk a rokonságot, kivált ő. Cibere Mári a neve. Ugyan írásbú biztos másnak híjják, de aszt tán ő maga se tuggyá.

Akkoriba vót, hogy itt jártak mifelénk is a missióbeli jezsoviták. Meg is gyovontam náluk. Leattam nekik mindent, no de az is igaz, hogy utána ő is leatták nekem.

Mondom akkortájt vót, hogy a Cibere Mári elnézett hozzánk. Épp, hogy megvocsoráztunk. Retent jó vocsora vót. Débeli szárma!

Mikó oszt belépett, Isten ne vegy bűnül, majd kiesett a számbú a falat, mer vékkép ki nem tudom áni a Márit. Kivált azé, hogy retent bőbeszédű, oszt mindent tud.

Most is elkezte a szolnoklatot, oszt mondta feszt.

A jezsovitákrú pogromolt. Elmon-ta, hunnan gyűttek, hová mennek. Tutta mindrú hány esztendő, de még aszt is, hogy hová valósi.

En csak ettem a szármát, de mikó mán nem áhattam tovább a sok beszédet, meghítam vocsoráni, mondom magamba, tán bár addig halgat, ameddig eszik.

Aszongya

- jaj lelkem Mihálom, nem kék nekem a szárma, mer annak a betegje vagyok most is.

Mondom

- no, magyar aszszony még nem betegedett meg, se le a szármátú!

Aszongya

- de a jezsoviták az okai ennek is!

Ránézek, de rá se nézhettem igazán, mer elkezte, hogy aszongya

- mer úgy vót az lelkem Mihálom, hogy mind te is tudod, vannak nekem néha szent jelenéseim. Tuggyá aszt a féfalu, böcsül is érte mindenki, csak az a jezsovita nem akarta elhinni.

- No de ha mán ijen nagyon kí-nágattok - foltatta az én szerel-metes Mári néném, pedig kí-nágatta a rossz nyovoja - hát aszongya eszek no, hogy sére-lem ne legyen.

Avvá foltatta az evést is meg a szót is.

- Mer mondom neki, tisztelen-dő jezsovita lelkiatyám, ne-kem jelenésem szok lenni elég sűrűn, oszt vót az éccaka is. Négy fehír angyal jelent meg ámomba egisz közélrú az ágyam mellett, három meg tá-volabbrú integetett nekem. Jaj, gyönyörűség vót nézni őket!

Aszongya a jezsovita

- mit vocsorát ked szülém?

Mondom

- szármát lelkiatyám.

Aszongya

- hányat?

Mondom

- úgy négyre böcsülöm.

Aszongya

- lám, lám, ha még háromat besze-dett vóna ked, meglehet, hogy az a három angyal is közelebbbrú gyűtt vóna, vagy tán még több is, oszt mingyá szebb lett vóna a jelentés! No én maj szétfakattam, úgy nevettem, hogy a jezsovita így képlagossan, de alapossan kiat-ta Mári néninek a porciót.

- Nem nevecscsíg ez Mihálom - mongya a vín fogatlan, miközbe lenyelt megest egygy fészarmát - mer utána még aszt keszte firtatni, hányszó pletykátam, meg ijene-ke! Még hogy én! Haszen ismer-hecc, hunnan tennék én ijesmit?

* szárma: töltött káposzta

Pakentos vackot nyelt a Mihálka

Hogy ehő a levelemhő nincs fénykép ragasztva az meg attú van, hogy a kis onokám helheze-ti állapota ojan vót, hogy a rajzo-ló úr nem merte váláni a kirajzolást. Így oszt abba maratt. Éktelen haragszok! Hogy a rossz nyovoja törjön ki minden pakentos vackot avvá a huncut német kitanáló atyamesterivel egygyütt!

Mer én is ojan vagyok, hogy szeretek mindent kitróbáni. Esz a nehíssíg ha valami fikciós ki-találmányt látok, oszt addig nem maradhatok tüle, még ki nem tróbálom!

Ahogy őgyelgek a piacon, lá-tom ám, hogy retent kúpoznak az emberek, nagyon körűfog-nak valamit, oszt nagyon csó-válík a fejüket.

Odafurakszok oszt. Látom, hogy ojan uras siglajc kajabál egygy ojan viseltesfurma asztalná. Az egygyik kezibe beretva, oszt feny-te a beretvát feszt! Akar a hejder-ménkü, ujjárt a keze!

Rászóllok oszt

- Hajja maga hé, fiatal úr, osztán mirű jó az?

No de aszt se köllött nagyon ostromóni a szolnoklaté, mer rákeszte oszt, de csak úgy gyűtt belüle a szó!

Hogy aszongya ez ojan pakentos izé. No hogy mit pogromolt, aszt én el nem mondhatom, de annyit kiértettem, hogy aszongya, ha avvá az ezüstpapírba csavart izé-vel bekennyük a nadrágszíjjat, hát akkó úgy meg lehet azon éle-síteni a kést is, akar a beretvát, mer úgy fog tüle akar a nehíssíg!

Monta vóna még tovább is, de mán üres lett a krasztol, akibe a szárma vót, én is vetközni kesztem, oszt így nagy dohog-va hazament.

Mán szundikálni kesztem, mi-kó ecccé a kis nyoszoján meg-szólal a Misa gyerek, a lekkisebbik fijam, oszt aszon-gya

- édesapám!

Mondom

- No mija?

Aszongya

- ha igaz, amit a jezsovita mon-dott a Mári néninek, akkó mámma éccaka, mikó megest rágyün az ángyira a jelenés, egy hijján mind a 12 apostolt megláti, mer megolvastam a szármákat!

Ami igaz, retent szép ezüstpa-pirosba vót hepakóva az a kis nyovoja, hát megvettem. Mon-dom, maj othun kitróbálom. Útközbe egykis szóhatnékra benéztem a lányomékhó is.

A kis onokám, a Mihálka meg mingyá kutáskonni kezdett a lajbizsebbe. En mán egisz meg-feletkesztem arrú a pakentos kis vacakru. A Mihálka meg cukornak vélte azt az izét, oszt mire odafigyelhettem, mán csak az ezüstpapír maratt meg abbú az élesítő izébú, a többbit cúkor fejibe mind beszette a Mihálka.

Megijtettem oszt, de nem szó-tam, csak mikó elindútam haza, akkó mondom a lányomnak.

- hallod-e Ila! Ha ez a kisgye-rek ki akarna menni, hát lesd meg.

Aszongya a lányom.

- de nem eresztem ám ki ebbe a hidegbe!

Mondom

- nono! En is úgy vélem, hogy-ha idebe akarna kimenni, hát csak figyejj oda, mer ojan sá-pattas színe van, oszt aligha pa-nyorviack nincs a hasába, mer most panyorjárvány is van! Megismerhedd arru, hogy ojan kis köszörüküves furmájú va-cak akinek ki köll gyünni a kis hasába.

Meg is ijett szeginy lányom, oszt feszt leste a Mihálkát.

Ammeg állaccik oda se nézett, mer a hasa még pakentosabb vót oszt elemésztette. No nem hijába hogy Mihál is, meg ono-ka is!

SPORT

Labdarúgás

Három éves szünet után ismét a megye I. osztályban játszanak a Hunyadi labdarúgói a bajnoki pontokért.

Eredmények

1. forduló

Békésszentandrás - Szeghalom 1:2 (1:1)

Békésszentandrás: 200 néző.

Vezette: Hegedüs

Hunyadi összeállítása: Erdei (Kondacs) - Bencsik T., Bordács, Medveczki, Mrena, Prjevara, Bedővári, Bencsik I. (Banász), Litvai, Székely, Csipai (Szabó G.)

Gólszerző: Bordács.

A bajnoki idénynyitó mérkőzésen a vendégek már a 10. percben vezetést szereztek, amit a félidő közepén Bordács szép szabadrúgás góllal kiegyenlített. A második félidőben mindkét kapu többször forgott veszélyben, és a vendégek az utolsó percben megszerezték a győzelmet jelentő gólt.

Varga László: „Az utolsó percben nem szabadna gólt kapnia a csapatnak. Rutintalanságunk miatt veszítettük el a mérkőzést.”

Ifjúsági mérkőzés:

Békésszentandrás - Szeghalom 2:3

2. forduló

Csorvás - Békésszentandrás 5:0 (3:0)

Csorvás: 400 néző. Vezette: Maginyecz

Hunyadi összeállítása: Erdei - Bencsik T., Szabó J., Litvai (Szabó G.), Prjevara, Csipai, Székely (Banász), Medveczki, Kovács (Ambrus), Bordács, Bedővári.

Pályavárató mérkőzésen a csorvásiaknak minden sikerült, a Hunyadinak nem sikerült gólt rúgnia, pedig helyzet volt bőven, így nagyarányú vereség lett a vége.

A mérkőzésen sajnálatos sérülés is történt. A csorvási Popol és Székely összeütközésénél Székely füle majdnem leszakadt, azt a kórházban kellett összevarrni.

Varga László: „Nincs szerencsénk, hiszen ma a negyedik

játékos került kórházba, a csatársorunk teljesen elfogyott. Ilyen sérülést nem okozhat véletlenül egy játékos, ezért a játékvezetőnek kell jobban odafigyelni az ilyen esetekre.”

Jók: Bordács, Bedővári, Prjevara.

Ifjúsági mérkőzés:

Csorvás - Békésszentandrás 1:2

Az ifik győzelme volt a gyógyír a felnőttek nagyarányú vereségére.

3. forduló

Békésszentandrás - Mezőkövácsháza 1:1 (1:1)

Békésszentandrás: 300 néző.

Vezette: Klembucz

Hunyadi összeállítása: Kondacs - Bencsik T., Bordács, Medveczki, Szabó J., Prjevara, Csipai, Bedővári, Farkas R., Litvai, Ambrus Z.

Gólszerző: Litvai.

Szépszámmú közönség előtt mindkét csapat nagy iramban kezdett és a félidő vége felé a vendégek vezetést szereztek, egy perc múlva azonban a hazaiak Litvai szép fejesgóljával egyenlítették.

A második félidőben mindkét csapat erősen támadott, de a gólhelyzetek kimaradtak, így igazságos döntetlen született az ünnepnap mérkőzésen.

Varga László: „Fiatal csapatom jól teljesített az igen jó teljesítményt nyújtó Mezőkövácsházával szemben. Gratulálok a játékosoknak az akarásért.”

Jók: az egész hazai csapat, Szabó J. a mezőny legjobbjai.

Ifjúsági mérkőzés:

Békésszentandrás - Mezőkövácsháza 1:2

4. forduló

Békésszentandrás - Gyoma FC 2:1 (0:0)

Békésszentandrás: 250 néző.

Vezette: Gyenge

Hunyadi összeállítása: Kondacs - Bencsik T., Bordács, Medveczki, Szabó J., Prjevara, Bedővári, Csipai (Bencsik I.), Farkas R., Kovács L., Ambrus Z. (Székely).

Gólszerzők: Székely, Bencsik T. Végre megszületett az első győzelem, ha nehezen is, de a mérkőzés utolsó perceiben lőtt góllal sikerült megnyerni a mérkőzést.

Varga László: „Az első félidőben sok-sok gólhelyzetet hagytunk ki, de a végén szerencsére bebiztosítottuk a győzelmünket.”

Jók: Bordács (a mezőny legjobbjai), Prjevara, Szabó J., Székely.

Ifjúsági mérkőzés:

Békésszentandrás - Gyoma FC 1:3

5. forduló

Csabacsüd - Békésszentandrás 3:0 (1:0)

Csabacsüd: 500 néző. Vezette: Tóth

Hunyadi összeállítása: Kondacs - Bencsik T., Mrena, Litvai (Dorogi), Prjevara, Csipai (Bencsik), Farkas (Székely), Medveczki, Kovács, Bordács, Bedővári.

Az előkelő helyen álló hazaiak végigtámadták a mérkőzést, de a vendégeknek is volt esélye a gólszerzésre. Megérdemelt csabacsüdi győzelem.

Varga László: „Az első félidő végén kaptunk egy gólt, és a második félidőben már nem tudtuk megakadályozni a csabacsüdiek győzelmét.”

Jók: Bedővári, Bencsik T., Litvai, Bordács

Ifjúsági mérkőzés:

Csabacsüd - Békésszentandrás 5:1

6. forduló

Békésszentandrás - Mezőhegyes 2:2 (0:1)

Békésszentandrás: 200 néző.

Vezette: Bogyó

Hunyadi összeállítása: Petrás - Bencsik T., Bordács, Medveczki, Szabó J., Prjevara, Csipai (Szopka), Bedővári, Farkas R. (Boros), Székely, Kovács.

Gólszerzők: Székely, Bedővári.

Az első félidőben a jobbnáljobb helyzetek is kimaradtak és a végén a vendégek megszerezték a vezetést.

A második félidőben 10 perc alatt megfordult a mérkőzés állása, de a vendégek a mérkőzés végéig egyenlíteni tudtak, így nem sikerült megszerezni a győzelmet.

Varga László: „Sajnos az első félidőben nagyon sok gólhelyzet kimaradt és a végén egy figyelmetlenség miatt gólt kaptunk. Nagyon sajnálom, hogy nem sikerült győznünk, pedig a játék képe alapján közelebb álltunk a győzelemhez.”

Jók: Bordács, Bedővári, Székely

Ifjúsági mérkőzés:

Békésszentandrás - Mezőhegyes 1:2

Hat forduló után az állás:

15. Békésszentandrás	6	1	2	3	6-14	5 pont
----------------------	---	---	---	---	------	--------

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja: Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: a Szerkesztő Bizottság

Tagjai:

Horváth Sándorné, Palotai Gabriella,

Molnár Imre, Fabó István, Sinka Csaba

Készült: SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

AUGUSZTUS 20.

Második alkalommal rendeztük meg a sporttelepen az augusztus 20-i sportnapot.

Szép napos időben, a kora délelőtti időpontban gyülekeztek a Vadászok és az Iparosok csapatának játékosai, hogy ismét megmérkőzzenek egymással a futballpályán.

A mérkőzés elején az Iparosok gyorsan rúgtak két gólt, de a Vadászok a félidő végéig megfordították az eredmény állását, így a félidőben 3:2-re vezettek.

A második félidőben csak az Iparosok lőttek gólt, összesen hármat, így végeredményben 5:3-ra győztek az izgalmas gólzáporos mérkőzésen.

Május elsején nagy sikere volt a női focinak.

Most is sokan szurkoltak a lányoknak.

Először a Zöldpázsit csapata 1:0-ra legyőzte a kézilabdázókat, majd a döntőben az „Öregfiúk feleségei” (bocsánat, nem „Öreglányok”) és a Zöldpázsit mérkőzésen a

rendes játékidőben nem esett gól.

Izgalmas 7-es rúgások következtek és végül a győzelmet az „Öregfiúk feleségei” szerezték meg. Gratulálunk.

Ismét megrendeztük „Szentandrás legerősebb embere” vetélkedőt.

Ezúttal 4 próbát kellett teljesíteni. Első próba fekvenyomás, a második súlycipelés (130 kg) távolságra, a harmadik rönkhajítás volt, a negyedikként egy személygépkocsit kellett kötéllal elhúzni.

Azt hiszem, mindenki remekül szórakozott.

Végül a versenyt a tavalyi győztes - Paraszt Imre - nyerte.

Délután megyei I. osztályú bajnoki labdarúgó mérkőzések voltak. Sajnos nem sikerült győzelemmel ünnepelni ezt a napot, de remélem, hogy mindenki kellemesen szórakozott, töltötte el idejét a sporttelepen, és aki nyert a tombolán, annak még szerencsés napja is volt.

A Békésszentandrás
1997. augusztus 20-án
a Szent István napon megtartott
tombola sorsoláson
**át nem vett nyeremények
jegyzéke:**

8	napszemüveg
266	Camay tusfürdő
290	Camay tusfürdő
740	2 db Fuji DR 90 magnókazetta
1000	tolttartó
1103	falikép
1107	zsebszámológép
1188	kenyérbölcső

A nyeremények átvehetők a
Polgármesteri Hivatal titkárságán
minden nap munkaidőben.

Rendezőség

AKCIÓ

AKCIÓ

AKCIÓ

AKCIÓ

Szeretettel várjuk kedves vásárlóinkat a **MELIS ABC**-ben.

Az emelkedő hús árak ellenére nálunk egyes felvágottak lényegesen olcsóbban kaphatók:

Párizsi 300,- 375,-

Olasz 450,- 530,-

Zala 530,- 570,-

Virslis 410,- 470,-

Egyéb akciós termékek:

Tchibo family 318,-

Tchibo bistro 336,-

2-es rostos üdítő 135,-

Ha 2 db 2 l-es Coca Cola terméket vásárol, értékes nyereményeket nyerhet.

Minden hónap elsején 3 vásárlónk ingyen vásárolhat.

ENNI KÉK utalványok levásárolhatók.

AKCIÓ

AKCIÓ

AKCIÓ

AKCIÓ